

ΧΩΡΙΣ ΑΓΑΠΗ

(Μυστική γραφή)

Ὁ Πέτρος Πάλλας, ὁ φίλος μου, ἔστειλέ μου προχθές αὐτὴ τὴν παράξενη γραφή:

« Ἀς ἀνοίξω κ' ἐγὼ μιὰ φορὰ τὴν καρδιά μου, τὴν ἀληθινὴν καρδιά μου σ' ἐσένα. Ἀς σοῦ δείξω κ' ἐγὼ τὴν εἰκόνα, τὴν πιστὴ καὶ ἀκριβῆ εἰκόνα τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς μου ὅλης. Τὸ 'ξεύρω θὰ σοῦ φανῆ παράξενη, πρωτοφανῆ, ἀσύλληπτη καὶ εἰς τὸν λογισμὸν ἀκόμη. Μὴ δισταῖς ὅμως νὰ τὴν παραδεχθῆς, νὰ τὴν πιστεύσῃς. Πολλὲς φορὲς βλέπεις εἰς τὸν οὐρανὸν κατὰ χρώματα, κάποιους λαμπροὺς συνδυασμοὺς νεφῶν καὶ συλλογίζεσαι ὅτι ἂν τοὺς ἐβλέπεις εἰς πῖνακα ζωγράφου, ποτὲ δὲν θὰ τοὺς ἐδέχεσο ὡς ὑπαρκτοὺς. Κ' ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ τοὺς βλέπεις, καὶ τοὺς θαυμάζεις. Ἔτσι καὶ ἡ εἰκὼν τὴν ὁποῖαν θὰ σοῦ δώσω. Πιθανὸν νὰ μὴ εἶνε συνήθης· εἶνε ὅμως. Καὶ μὴ γελᾷς ὅταν τὸν ἴδῃς.

« Ὅσα θὰ σοῦ γράψω τώρα τὰ αἰσθάνομαι μέσα μου χρόνους καὶ καιροὺς. Τὸ σαράκι ποῦ ἔχω 'ς τὴν καρδιά μου δουλεύει ἀκοίμητο ἀπὸ παλαιὰ ἐποχὴ, παλαιότερα καὶ τῆς γνωριμίας μας. Θὰ εἰπῆς πῶς δὲν τὸ ἐξεστόμισα ποτέ; Πῶς δὲν με ἔκλυες νὰ βογγίξω; Πῶς δὲν με εἶδες νὰ βῆθῃ ἀποκαμωμένος 'ς τὴν ἀγκαλιά σου καὶ νὰ κλαύσω, νὰ κλαύσω σὰν τὴ χήρα γυναῖκα; Διότι δὲν ἤθελα — σοῦ λέγω τώρα — ναί, διότι δὲν ἤθελα! Ἐκείνος ποῦ στεναρίζει διότι ἀγαπᾷ εὕρισκε πολλοὺς, ὅλους ἤμπορῶ νὰ 'πῶ, προθύμους ν' ἀκούσουν τοὺς στεναγμοὺς του, νὰ συγκινηθοῦν εἰς τὰς θλίψεις του. Ποῖος ὅμως θ' ἀ-

κούσῃ, ναί, ποῖος θὰ ἐνοήσῃ ἐκείνον ποῦ στεναρίζει, ποῦ φλέγεται, ποῦ πεθαίνει διότι δὲν ἀγαπᾷ;

« Ναί, ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ· δὲν ἀγάπησα ποτέ μου! Εἰκοσιπέντε χρόνων παλληκάρει τώρα — ἀκούς ἐσύ: — καὶ δὲν ἐδέχθηκα κ' ἐγὼ μιὰ φλογερὴ σαίτια ἀπὸ τὸ παιδί τῆς Ἀφροδίτης. Δὲν μ' ἐγλυκίσφαζε μὲ τὴ 'ματιά της, οὔτε μ' ἐσκλάβωσε μὲ τ' ἀνάστημά της μιὰ λυγερὴ! Σαῖς ποῦ ἀργοψήνεσθε 'ς τοῦ ἔρωτος τὴν φλόγα· σαῖς ποῦ ταλανίζεσθε 'ς τῆς ἀγάπης τὰ βρόγια ἡμέρα - νύκτα· ποῦ λιώνετε σὰν τὸ κηρί, ποῦ μαραγκιάζετε σὰν τὸ μῆλο· ὅπ' ἔχετε καμίνι ἄσβεστο μέσα σας καὶ κάθε ἀνασασμός σας καίει, σὰν τὸ 'λιόβόρι' ποῦ γηρέυετε μιὰς στιγμῆς ἡσυχία καὶ δὲν τὴν βοίσκετε, μιὰς ὥρας ὕπνο καὶ δὲν τὸν ἔχετε, ἐνὸς λεπτοῦ γαλήνη, ζαχστεριά γύρω καὶ δὲν τὴν βλέπετε, τώρα 'ς αὐτὰ μου τὰ λόγια θὰ ζηλεύσατε καὶ θὰ

ΕΙΚΟΣΑΕΤΙΣ

ἴπατε: Εὐτυχισμένος ἐσύ! Μὰ ἐγὼ σὰς λέγω: Ὅχι· δυστυχισμένος ἐγὼ! καταραμένος ἐγὼ! Νὰ τὰ στήθια μου, τ' ἀνοίγω. Ἀς ἔλθῃ ἡ σαίτια καὶ νὰ τὴν ἀπαξῶ μὲ τὰ δύο μου χεῖρια νὰ τὴν σύρω βαθειά, ἀκόμη βαθειά ὡς 'ς τὰ φυλλοκάρδια. Νὰ τὴν ψυχὴ μου, τὴν ὑπαρξί μου ὅλη, ὅλο μου τὸ ἐγὼ εἰς τὰ χεῖριά της λυγερῆς νὰ τὸ κομματιάσῃ κ' ἐγὼ νὰ καμῶνομαι, νὰ τ' ἀλυσοδέσῃ κ' ἐγὼ νὰ φιλῶ τὴν ἀλυσίδα μ' εὐγνωμοσύνη. Μὰ ποῦ! Ἐγᾶθηκα νὰ λυγεραῖς γιὰ μένα, ἐσκόριασαν ἡ σάιτες. Τί ἦτο τὸ Σινικὸν τεῖχος ἐμπρὸς 'ς τὴν καρδιά μου; Ἐνα κκουδέρλουδο!...

« Μιὰ φορὰ — εἶνε πέντε χρόνοι τώρα — μοῦ

έδωκεν ὁ φίλος μου τὸ Λεύκωμα του καὶ τὸ γράψω κ' ἐγώ. Πρὶν γράψω ἄρχισα νὰ τὴ ξεφυλίξω. Πολλὰ φύλλα ἦσαν γραμμένα. Πολλοὶ ἄνδρες καὶ πολλαὶ γυναῖκες, καθέννας μὲ τὸν χαρακτήρα του, καθενιά μὲ τὴν ιδιοτροπίαν της· ἄλλη μὲ θανειακὰς, ἄλλος μὲ ἀτομικὰς ἰδέας· ἄλλος εἰς πᾶσιν, ἄλλη εἰς στίχους ἐγραφαν ἐκεῖ ξύλα κούτσουρα. Ὅλοι ὅμως ἐγραφαν διὰ τὴν Ἀγάπην. Ἐστέναζεν ὁ ἕνας, ἀπ' ἐκεῖ ἠγάλλετο ὁ ἄλλος, παρέκει παρεπονείτο ὁ τρίτος. Ἀλλὰ πάντα τὸ κύριον σημάδι ἦτο ἡ Ἀγάπη. Καὶ τὸ Λεύκωμα ὡμοίχζε μὲ ἕνα νάον γεμάτον κόσμον καὶ εἰς διάφορον στάσιν καθέννας, ὑπὸ ποικίλην ἐνδυμασίαν καὶ μορφήν καὶ ἐκφορασίαν, ἀλλ' ὅπου ὅλοι καὶ ὁ γονατιστὸς καὶ ὁ ὄρθιος, καὶ ἡ γυναίκα καὶ ὁ ἄνδρας, δέονται εἰς ἕνα μεγάλον Θεόν.»

«Ἐγὼ ἐπέσημωσα. Ἐπῆρα τὴν πένη κ' ἐγραψα εἰς ἕνα φύλλο: Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν γυναῖκα εἶνε τρέλλα ἢ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα εἶνε τὸ καθαντὸ ἰδανικὸν τῆς ἐνέργειας. Κ' ἐνθυμοῦμαι ὅτι τὴν ἐγραψα μὲ χονδρὰ, μεγάλα, ἀνοικτὰ γράμματα τὴν ὁμολογίαν μου ἐκείνην, ὡς νὰ ἤθελα καὶ μ' αὐτὰ νὰ φανερώσω τὴν χαρὰν μου, τὴν ἄμετρον, διότι ἐξεδικοῦμαι οὕτω τὴν Ἀγάπην, τὴν μισητὴν μου!... Μὰ ἔπειτα μετενόησα. Δισταγμῶς εἰσέδυσεν εἰς τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ λεπτοῦ εἰς λεπτόν μεγαλυνόμενος.»

«Δὲν λέγω μὲ τοῦτο ὅτι ἀπρηνήθη τὴν ὁμολογίαν μου ἐκείνην Ὅχι ποτέ. Τὴν γυναῖκα—ὅποιανδήποτε—δὲν τὴν κρίνω ἄξιαν διὰ στυλοβάτην. Ἐν ἄνθος φυτρώνει εἰς τὴν ἀρῶν. Εἶνε λυγρὸν, χαριτωμένο, εὐμορρο. Μοσχοβολᾷ τόσον ποῦ μεθῆς ἐσὺ. Δὲν ἤξεύρει ὅμως διατί μεθῆς. Κάθεται ἐπάνω του ἡ πεταλούδα, ἡ μέλισσα διὰ νὰ τραγήσῃ τὸ μέλι του. Δὲν αἰσθάνεται διατί ἡ μέλισσα κάθεται ἐπάνω του, τί γυρεύει ἀπ' αὐτό. Γέροντες ἐδῶ κ' ἐκεῖ κατὰ τὸ φέσημα τοῦ ἀνέμου. Καὶ ὅταν τὸ κόψῃς ἐσὺ καὶ τὸ βάλῃς εἰς τὸ ποτήριον, κάθεται ἐκεῖ μέχρις οὗ μακρῆθῃ. Ἔτσι εἶνε καὶ ἡ γυναῖκα—καὶ εἶθε νὰ ἦτο πάντα ἔτσι. Μὰ ἐγὼ δὲν θέλω τὸ κυπαρίσσι τὸ ψηλὸ, ποῦ ἔγεινε διὰ τὰ σύννεφα, νὰ γονατίξῃ ἐμπρὸς εἰς αὐτὸ τὸ ἄνθος, ποῦ ἐφύτρωσε διὰ τὸ πατήρι. Ὁ Ἡρακλῆς πρὸ τῆς Ὀμφάλης δὲν μοῦ κινεῖ παρά τὸν οἶκτον μόνον, τὸν θυμόν. Ὁ ἄνδρας ἐπλάσθη διὰ τὰ μεγάλα, τὰ γιγάντια· ὄχι διὰ τὴν στάκην. Νὰ ὑπέικη εἰς τῆς ψυχῆς τὰς ὁρμὰς· ὄχι εἰς τῆς καρδίας τοῦς δειλοῦς κτύπους. Καὶ ὅταν θυσιάζεται, ἡ θυσία του νὰ βαρύνῃ τὰ σύμπαντα. Τοιαύτη δὲ θυσία εἶνε μόνη ἢ ὑπὲρ πατρίδος θυσία...»

«Ἀλλὰ... Ὁ Θεὸς ἐβάλε τὴν χεῖρα εἰς τὰς πληγὰς τοῦ Κυρίου καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν. Ἡ φύσις—ἡ μεγάλη θεὰ—ἐλάλησεν εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ ὁ ἄθεος ἐκλίνε ταπεινῶς τὴν κεφαλάν, ὡς ἐκλίνε δειλὸς ὁ Ἄσος πρὸ τῆς Ἀφροδίτης...»

«Πόσον στενωχωροῦμαι νὰ τὴ ὁμολογήσω! Πόσον ἡ γλῶσσά μου δένεται νὰ τὴ ἀρθρώσῃ, καὶ ὁ νοῦς μου δὲν θέλει νὰ τὸ συλλογισθῇ, καὶ τὸ χεῖρ μου ἀρνείται νὰ τὴ γράψῃ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ εἶπω. Ἀπὸ μίαν φωνὴν ἀπεφάσισα ν' ἀνοίξω εἰς ἐσένα τὴν καρδίαν μου, θὰ τὴν ἀνοίξω διὰ πλατῆ. Ναί, παραδέχομαι ὅτι ἡ φύσις ἐπέβαλεν εἰς τὸ Σύμπαν τὴν Ἀγάπην, ὡς ἀπαραίτητον ὄρον τῆς ὑπάρξεώς του. Ὅλα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐν τῇ γῆ κάτω κ' ἐν τοῖς ὕδασι, ὅλα πρέπει ν' ἀγαποῦν, διὰ νὰ ὑπάσχουν. Πιστεύω ὅτι ὅλα εἰς τὸν κόσμον κάθε ὥραν καὶ κάθε λεπτόν τοῦ χρόνου μυστικῶς, εἴτε διατόρως φωνάζουν μεταξὺ των: «Ποῦ εἶσαι ἀγνή μου, περιστέρᾳ μου, τσελεῖά μου;... Εἰς κάθε φέρον καὶ εἰς κάθε ἀνασασμὸν ἐνωτίζομαι τοῦς κίονας ψάλλοντας ἐν ἀπογνώσει: «Θές με ὡς σραχιῖδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, ὡς σραχιῖδα τὸν βραχίονά σου!... Κραταῖά ὡς θάνατος. Ἀγάπη!... Ἰδὼρ πολλὸ οὐ δυνήσεται σθεῖσαι τὴν ἀγάπην καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν αὐτήν...» Καὶ ὅταν τὰς νύκτας βλέπω τὰ ἄστρα μὲ τὴν ποικίλην ἐντασίαν τοῦ φωτός των—διατί νὰ τὸ κρύψω;—μου φαίνονται τόσοι ὀφθαλμοί, εἰς τοὺς ὁποίους εὐρίσκω διάφορον ἔκφορασιν πόσου καὶ γοῆς, πάθους ἢ εὐφροσύνης διὰ τὴν Ἀγάπην. Καὶ ξεύρεις τί συλλογίζομαι: Ὅτι ἂν δὲν πίπτουν εἰς τὸ κενόν, ἂν κρατοῦνται ἀναερίως, συγκρατοῦνται ἀπὸ ἑλξίν.—ὄχι μακρηντικῆν—ἀλλ' ἀπὸ ἔρωτος ἑλξίν, ἢ ὁποῖα τ' ἀναγκάζει νὰ φέρονται τὸ ἐν ὀπισθεν τοῦ ἄλλου, ν' ἀναζητῶνται... Ὅλοι οἱ κόσμοι ἀγαποῦν· καὶ τὸ μαμουδι ἀγαπᾷ... Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας τῆς ζωῆς του, φέρει τὴν ἀγάπην μέσα του, ὅπως καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ αἵματος, τ' ἀπαραίτητα διὰ τὴν ὑπαρξίν του.»

«Κ' ἐγὼ ἔχω τὴν Ἀγάπην μέσα μου. Θὰ εἶπῃς πῶς τὸ ξεύρω; Τὸ ξεύρω διότι αἰσθάνομαι ὅλα τὰ μυστήρια της. Ἔρεπῶ ἀκράτητος εἰς τὸν θόρυβον καὶ τὸν ἀλαλητόν της. Ἀκούω γύρω μου ἀχορτάστως τὰς ὁμιλίους καὶ τὰς ἀνακραυγὰς, τοὺς νεκρικοὺς καθῶς καὶ τοὺς θριαμβικοὺς τόνους, ὅσοι ἀπὸ μυρίων στομάτων δι' αὐτήν ἐκπέμπονται. Δέχομαι κατὰστάθη, ὡς κύματα ἀγρίου πελάγους τοῦς παλμούς καὶ τὰς προσδοκίας καὶ τὰ ὄνειρα ὅλου τοῦ ἀγαπῶντος κόσμου. Θρηνηὶ ὁ ἕνας ἐδῶ, καίεται ὁ ἄλλος παρέκει, πεθαίνει ὁ τρίτος, γυροῖται μέσα εἰς ἡλιοφώτιστο περιβάλλον ὁ τέταρτος, φέρεται εἰς τ' ἄγρια κύματα τοῦ ἀπελπισμοῦ ὁ πέμπτος; Κ' ἐγὼ θρηνηῶ μὲ τὸν πρώτον, καίωμαι μὲ τὸν δεύτερον, μὲ τὸν τρίτον πεθαίνω, εὐτυχῶ μὲ τὸν τέταρτον, ἀπελπίζομαι μὲ τὸν πέμπτον. Πάντα ὅμως γίνομαι ὁ ἄλλος. Ἀκούω:

Κατακλυμένη μου καρδιά, βαθεῖα ποῦ εἶν' ἡ πληγὴ σου. Στὸν κάτω κόσμῳ ἀκούονται οἱ ἀναστειλάχοι σου.

Καὶ τὴν βλέπω ἐκείνην τὴν καρδίαν ἐμπρὸς μου καταματωμένην, καταπληγωμένην· ἀκούω τοὺς φοβεροὺς ἐκείνους στενωχμούς της ποῦ φθάνουν εἰς τὸν κάτω κόσμῳ. Μὰ δὲν εἶνε δική μου αὐτὴ ἢ εὐτυχισμένη καρδιά. Ἐγὼ ὁ Πέτρος Πάλλας τὸ σῶμά μου, ἡ ψυχὴ μου, νὰ ζήσῃ, εἴτε ν' ἀποθάνῃ ἔτσι, ὄχι δὲν τὸ αἰσθάνομαι, δὲν τὸ θησάνθη ποτὲ αὐτό. Ἡ Ἀγάπη ἔμεινε μέσα μου, ὅση καὶ κατὰ τὴν πρώτην ὥραν τῆς ὑπάρξεώς μου. Μικρὰ, ἀτροφικὸν ὡς κόκκος σίτου πίπτων εἰς στάκην. Ἀνάθεμα τὴν στάκην! Ἄχ, ποῖος ἤμπορεῖ νὰ πῆ τὰ βάσανά μου! τὰ ἰδικά μου βάσανα!...

«Ναί, ποῖος ἤμπορεῖ νὰ πῆ τὰ βάσανά μου, τὰ βάσανα ἐκείνου ποῦ ζῆ χωρὶς ἀγάπη; Κανείς. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν ἀγάπην προσήλωσαν τὰ βλέμματά των. Κάθε γενεὰ βλέπει τὴν μεγάλην ἐκείνην φλόγα, ἢ ὁποῖα λαμπαδίζει οὐρανομήκης ἀπέναντι, φωτίζουσα καὶ συντηροῦσα τὰ σύμπαντα. Τὴν βλέπει καὶ τρέχει πλησίον της ἀκράτητος. Καὶ πρὶν παρῆλθῃ τὴν ἀναρριπίζει διὰ νὰ τὴν εὔρῃ ἀκόμη μεγάλην, ἀκόμη λαμπρὰν ἢ ἐπεργαμένην γενεά. Ποῖος ὅμως ἐπρόσεξέ ποτε εἰς τὸ θαμθὸ ἐκεῖνο κενδηλάκι, ποῦ καίει παραπονεμένο παράμερα καὶ δὲν ἔχει εἰμὴ μίαν σταγόνα ἐλαίου ἀκόμη καὶ κινδυνεύει νὰ σθεσθῇ; Ὅλοι οἱ ποιηταί, ὅλοι οἱ συγγραφεῖς κάθε λαοῦ, κάθε φυλῆς καὶ γλώσσης ἐπρόσεξαν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας. Εἰς τὸν μὴ ἀγαπῶντα δὲν ἐπρόσεξαν. Δὲν εἶπαν πῶς ἔχει καὶ αὐτὸς βάσανα.»

«Καὶ ὅμως ἔχει, ἔχει φοβερὰ βάσανα, ποῦ νοῦς ἀνθρώπινος δὲν τὰ φθάνει. Νεκροί, κάμετε τόπον!... Ἡ φλόγα, εἰς τὴν ὁποῖαν εἶσαι σὺ, εἶνε τὸ πόρινον ἄρμα, διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ Ἥλιος ἀνῆλθεν ὀλοζώντανος εἰς τὴν θεόν του. Μὰ ἡ φλόγα ποῦ βοίσκομαι ἐγὼ εἶνε ἡ μαύρη φωτιά, ποῦ παιδεύει τὰ κούα Τάρταρα τοὺς κολασμένους. Μεταίστε, κολασμένοι· μεριάστε!...

«Ἀνοστιά, ἀνοστιά!... Καὶ ὁ ἀέρας ἀνοστος μοῦ φαίνεται!...

«Ἀκουσε νὰ ἰδῆς. Νὰ τὸ περιβάλλῃς ἀνθοσπαρμένο, δροσοπεριγυμένο, ἡλιοφώτιστο· σκιστὸ καὶ φωτεινὸ μαζὶ· διὰ ζωὴν καὶ διὰ θάνατον—ὅπως τὸ θέλεις. Ἀνθὴ μοσχοβολοῦν, νεράκια τρέχουν, πουλιὰ κελαιδοῦν· τὸ μαμουδι βούζει... Μέσα ἐκεῖ βρίσκομαι κ' ἐγώ· ἀλλὰ πῶς μακρὰν!... Τὸ ἄρωμα καὶ ἡ θεοεία τοῦ ἄνθους· τὸ λάλημα καὶ ἡ θεοεία τοῦ πουλιοῦ· τὸ μουσοῦσισμα καὶ τὸ σπιθοβόλημα τοῦ νεοῦ κτύπου· τ' αὐτιά μου, τὰ μάτια μου· μὰ τὴν καρδίαν μου δὲν ἀντικτυποῦν.

«Νὰ οἱ νοῖ, νὰ κ' ἡ ναις. Σπιθοβολοῦν τὰ μάτια ἀπὸ φλόγα ἔρωτος· βροντοκτυποῦν ἡ καρδίαι ἀπὸ προσδοκίαν· τὰ κοράλινα χεῖλη σπασσοῦν γιὰ φιλήματα· ἡ ἀγκαλιὰς ἀνοίγονται, λαχταρίζουν νὰ συγλεισθοῦν ἀνίκατες· εἰς τὰ πρόσ-

ῶπα πλανᾶται ὁ ἕμερος, τὰ στήθη κατέχει ὁ πόθος· ἡ θερμὴ ἀνατριχίλα τὰ κορμιά. Ἡ ἀγάπη τρέχει· εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τὰ μονοπάτια, εἰς τὰ παραπόρτια. Ὡς τὰ λειβάδια καὶ εἰς τὰ ακοιδοῦνια· εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς καὶ εἰς τὰ ὄρη· εἰς τῆς κλύδωνας καὶ εἰς τὰ παλάτια.

«Μὰ ἐγὼ τί κάμνω; Στέχω παράμερα μὲ τὰ χεῖρα στανωμένα, μὲ φλογερὸ βλέμμα, μὰ μὲ κρῖα καρδιά. Βλέπω τὸν θερμὸν αὐτὸν ἀνεμοστρόβιλον, εἰς τὸν ὁποῖον φέρεται τὸ σύμπαν ἀκράτητον, καὶ ζηλεύω. Ἡ ψυχὴ μου ἀνοίγεται ὅλη ὡς τὸ ἄνθος εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ἐλα, ἀγάπη· σὲ θέλω... ἐλεημοσύνη! Ὅχι· ἡ ἀγάπη περιᾶ καὶ οὔτε βλέμμα μου ῥίπτει. Ὁ λαμπρὸς ἥλιος ἀπαξιοῖ νὰ ρίψῃ τὰς ἀκτῖνάς του εἰς τὸν Ἄδην! Ἡ καρδιά μου βουδαινεταί.

«Ἄχ, μωρὴ καρδιά! Καρδιά μωρὴ!...

«Ἀκουσε. Θέλεις καὶ λόγια ἀγάπης; Λόγια ποῦ ν' ἀναπτερώσουν καὶ ἀφορισμένον καρδιά· λόγια ποῦ νὰ φωτίσουν καὶ κολασμένου συνείδησι; Ἡ ψυχὴ μου, φῶς μου, μάτια μου... Ἡ ζωὴ σου ζωὴ μου· ἡ ψυχὴ σου ψυχὴ μου· ἐσὺ ἐγώ, κ' ἐγὼ ἐσὺ. Ποτὲ νὰ μὴ μου φύγῃς, γιατί φεύγω ἀπὸ τὸν κόσμῳ... Νὰ μὴ σὲ χάσω, γιατί χάνομαι, πεθαίνω!...» Καὶ μὲ σφιγγεῖ καὶ μὲ φιλεῖ. Μὲ φιλεῖ εἰς τὰ μάτια, εἰς τὸ στόμα, εἰς τὸ κορμί, εἰς τὰ πόδια. Ναί· εἰς τὰ πόδια. Τὸ ὄνομά της γλυκύτες ἄρατος· ἡ φωνὴ της ἁρμονία· τὰ λόγια της κρυστάλλινα νερά, κατερχόμενα ἀπὸ τοῦ βράχου ἐνώπιον διψασμένου· ἀνασασμὸς της μόσχος· κί ματιαίς της Χερουβείμ· νὰ σὲ ἀνεβάσουν μέγους ἐβδόμου οὐρανοῦ· πόδες της σάδες Νίκης· χεῖρες της κρῖνα παρθενικὰ ἀποστάζοντα δρόσον καὶ ἄρωμα. Γονατιστὴ ἐμπρὸς μου, κοντὰ εἰς τὸ ἀνθισμένο ἀγιόκλημα, κάτω ἀπὸ τὸ λευκὸ φεγγάρι, μὲ τὴν ἄτακτῃ λευκῇ φορεσίᾳ της, τὰ μακρὰ κιστανὰ μαλλιά της ἀνάρριχτα εἰς τῆς πλάτης, ὡσεὶ γλαυκὸς ἐπ' ὄμων Σαοῦλ, τὸ ἄρχοντικὸν παράστημά της μεγαλοπρεπὲς ὡς σύνολον ἑλληνικοῦ ναοῦ, τὸ σῶμά της τὸ τέλειον, ὡς ἄγαλμα Πραξιτέλους,—θὰ ἐμάγειρε καὶ ἀσκητήν. Μὰ ἐγὼ γελῶ. Ἡ καρδιά μου μένει βουδῆ. Εἰς τὸ πρόσωπόν μου, εἰς τὰ χεῖλη μου πλανᾶται τοιοῦτος σαρκασμὸς ποῦ ἂν μ' ἔβλεπε, θὰ ἔφρυγε τοσαυτάμην νὰ πῆσῃ εἰς τὸ πηγάδι. Φιλενάδα, φιλενάδα, πῆσε εἰς τὸ πηγάδι καλλίτερα παρὰ εἰς τὴν ἀγκαλιά μου!...

Ὁ Πέτρος Πάλλας ὁ φίλος μου ἔκοπτεν ἐδῶ τὴ γοερὴν του μὲ πολλὰ ἀποσιωπητικά. Ἐπειτα ἄρχιζε πάλιν:

«Χωρὶς ἀγάπη! Ποῖος ζῆ χωρὶς ἀγάπη; Μόνος ἐγώ. Μὰ ζῶ ἐγώ; Δὲν ζῶ. Ἡ ἀδικίος αὐτὴ ἀνοστιά δὲν εἶνε βίος. Νὰ περῆς τὴν ἡμέρα σου μὲ τὸ ῥᾶστε ζήλωνε· νὰ περῆς τὰς νύκτας σου εἰς τὸ κρεβάτι ἡσυχος, χωρὶς πόθος, χωρὶς ὄνειρον, χωρὶς ἐλπίδα... Νὰ ἐξυπνῆς τὴν αὐγὴν καὶ νὰ μὴ

σου λέγει τίποτε τὸ χελιδόνι ποῦ κλαιαῖδε ἴς τὸ παράθυρό σου; τίποτε ἡ χαρκαυγὴ ποῦ κτυπᾷ τὸ τζάμι σου... Νὰ μὴ σοῦ παρουσιάξῃ ὁ νοῦς εὐθύς μὲ τὴν πρώτη του ἀνάστασι μιὰ ἐνθίμηση, ἕνα ὄνομα, ἕνα ζευγάρι μάτια, μιὰ ἀγάπη τέλος, μιὰ ψυχὴ ποῦ ν' ἀγαπᾷ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἰδική σου, μιὰ ζωὴ ποῦ νὰ λακταρίζῃ; Τί βίος εἶνε αὐτός; Μέσα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμο ποῦ εὐρισκόμεθα ἂν δὲν ἔχῃς κἄτι τι ὑπέρτερον τοῦ ἐαυτοῦ σου ἂν δὲν ζητῆς, ἂν δὲν χάνεσαι, ἂν δὲν τρώγῃσαι, τί εἶσαι παρὰ Νεκροθάλασσα; Ὅχι· ἐγὼ δὲν τὴν θέλω αὐτὴν τὴ ζωὴ αὐτὴν τὴν ἀνοστιχὰ τὴν πετῶ!

«Δυστυχία, δυστυχία!... Μήπως ἤμπορῶ νὰ τὴν πετάξω; Ἀγωνίζομαι, μὰ ἀδίκως. Ὁ Διογένης ὅταν εἶδε γυμνὴν τὴν Λαῖδα ἔμεινε ἀπαθής, ἀσυγκίνητος. Ὁ φιλόσοφος ἤθελε νὰ μείνῃ ἀπαθής. Μὰ ἐγὼ ποῦ δὲν θέλω νὰ ἦμαι ἀπαθής πρὸ τοῦ κάλλους, ἀδιάφορος πρὸς τὴν ἀγάπην. Ὅχι· ὅλα τ' ἀπαρνοῦμαι καὶ τὴν ἡμολογίαν μου ἐκείνην τὴν πετῶ, τὴν κλωτσοπατῶ.... Δὲν θέλω νὰ ἦμαι τὸ κυπαρίσσι τὸ ψηλὸ, ποῦ ἔγεινε διὰ τὰ σύννεφα. Καλλίτερα νὰ εἶμαι λαψανοβλάσταρο· θέλω νὰ ἦμαι ταπεινὸ λαψανοβλάσταρο, φτωχόμενο ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ τὸ χαριτωμένο ἄνθος, νὰ παίρνω τὸ μωσχობλήμα του, ἔστω καὶ ἂν δὲν

χύνεται δι' ἐμέ· νὰ τὸ αἰσθάνωμαι νὰ κλίνη πρὸς ἐμέ, ἔστω καὶ ὅταν τὸ φύσημα τυχαίως τὸ φέρει ἐκεῖ. Ναι, ἡ ψυχὴ μου θέλει τὸν ἔρωτα· ἡ καρδιά μου δὲν τὸν θέλει. Τάνταλε, ἔλα νὰ μετρήσωμε τὴν δίψα μας· ἔλα δύστυχε κολασμένε νὰ παραβάλωμεν τὴν φωτιά μας!...»

Πάλιν ἐδῶ εἶχε τ' ἀποσιωπητικὰ του ὁ φίλος μου. Ἐπειτα ἐτελειῶνε τὴν γραφὴν του μὲ τὰ ἐξῆς:

«Συλλογίσου πῶς τὴν ποῦ σοῦ λέγω αὐτὰ εἶνε ἀνοιξίς. Οἱ παλαιοὶ λέγουν πῶς αὐτὴν τὴν ἐποχὴ, ὅπως εἰς τὴν γῆν ἀναζυμώνονται καὶ ἀναθράζουν οἱ χυμοὶ καὶ ἀναδιδόνται ἔπειτα ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ χρώματα καθ' ὅλην τὴν ἐκτασιν, οὕτω ἀναζυμώνονται καὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ χυμοὶ καὶ κατὰ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν του καθένας ἀναδίδει τὰ αἰσθήματά του. Ἀργότερα κ' ἐγὼ θὰ ἐντρέπωμαι ποῦ σοῦ τὰ ἔγραψα...»

Ὁ Πέτρος Πάλλας ὁ φίλος μου ἐδῶ ἐτελειῶνε. Πολλὴν ὥραν ἐστάθην ὄρθιος καὶ τὴν ἀνέγνωσα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὡς τὸ τέλος. Περισσότεραν ὥραν ἔμεινα μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν συλλογισμένος. Δὲν ἐνθυμοῦμαι τόσα τί συλλογισμοὺς ἔκαμα· ἀλλ' ἔξαρνα, δὲν ἤξεύρω διατί, ἀσυνειδήτως ἐγέλασα δυνατὰ κ' ἐφώναξα δυνατώτερα:

— Κολοκύθια!

A. ΚΑΡΑΒΙΤΣΑΣ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΑΝΝΙΝΟΥ

Παραστάσει τὸ πρῶτον ἐν τῷ Νέῳ Θεάτρῳ Ἀθηνῶν τὴν 28 Ἀπριλίου 1891

[Συνέχεια ἴδε σελ. 273]

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

Μαριγῶ καὶ ὁ ὀυθείς

ΜΑΡΙΓΩ (εἰσερχομένη μετ' ἀποδοῆς)

Μπα!... ὁ κύριος Ἀνδρέας!...

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἡ κυρία σου εἶνε μέσα;

ΜΑΡΙΓΩ

Ὅχι, κύριε Ἀνδρέα, ἐβγήκε!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Πρὸ πολλῆς ὥρας;

ΜΑΡΙΓΩ

Εἶνε κἄμποση ὥρα... εἶπε μάλιστα ὅτι δὲν εἰξεύρει ἂν θὰ ἐπιστρέψῃ γρήγορα...

ΑΝΔΡΕΑΣ (κατ' ἴδιαν)

Αἰ, βέβαια!... ὅσταν ἀπὸ τὴν χθελιδὴν σακηνὴν, βλέπετε, ἡ κυρία ἔχει ἀνάγκη ν' ἀκούσῃ καὶ τὰ σχολία τῶν φιλενάδων της. Καὶ δὲν μοῦ λέγετε; πῶς ἔτο σήμερον τὸ πρῶτ'...

ΜΑΡΙΓΩ

Οὐ, πολὺ φουκασιμένη!... Ἀπὸ χθὲς ἔχει τὰ νεῦρά της. Μοῦ εἶπε νὰ ζεσκονίσω τὰ φορέματά

της καὶ νὰ μὴνύσω τὴς πλύστρας· φαίνεται ὅτι σκοπεύει νὰ κάμῃ κανένα ταξεῖδι.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ταξεῖδι!... ἀλήθεια;... Ὅστε λοιπὸν ἡ κυρία θέλει νὰ διακοπῶσιν ἀμέσως καὶ ἠριστικῶς αἱ σχέσεις; Πολὺ καλὰ!... Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο θέλω.

ΜΑΡΙΓΩ (κατ' ἴδιαν)

Φωτιά εἶνε καὶ τοῦτος!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Δὲν μοῦ λέγετε, σὲ παρακαλῶ, χθὲς ὅπου ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν συνανακτοροφὴν τὴς κυρίας Παρδαλοῦ ἦτο μόνη ἢ τὴν συνόδευε κανεὶς;

ΜΑΡΙΓΩ

Μὰ νομίζω ὅτι κἄποιος ἦτο μέσα εἰς τὴν ἀμάξι... ἐπειδὴ ἐκατέβηκα ἐγὼ καὶ ἀνοιξα τὴν ἐξώπορτα... ζεῦρετε ὅτι αὐτὴς ταῖς ἡμέρας μὰς ἐφυγεν ὁ Φώτης, ὁ καμαριέρης... μοῦ ἐφάνη ὅτι εἶδα μαζί της ἕνα ἀξιωματικόν.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἀξιωματικόν!... (στυμ. λέγων τὰς γείρας μετὰ θυμοῦ). Αἰ, βέβαια, ὁ κύριος Περικλῆς, ὁ λοχ-

ΣΚΗΝΗ Η'

Συμεῶν καὶ ὁ ὀυθείς.

ΣΥΜΕΩΝ (εἰσερχεται ἐκ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἀνδρέας ἐπιθέτει τὸν ἀπορροφητικὸν γάρβον ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς καὶ τὴν σφραγίζει. Φαίνεται εὐχαριστημένος καὶ θωπεύει τὸν στόμαχον.)

Καλὴ ὥρα νᾶχῃ αὐτὸ τὸ θηλυκό! Τώρα καὶ τρεῖς μῆνες νὰ μείνω χωρὶς ἐργασίαν, δὲν με μέλει. Ἐπεριδρόμικα ἐκεῖ μέσα διὰ ὄλον αὐτὸ τὸ δικάστημα. Μωρὲ φαγητά!... μωρὲ βασιλόσπιτο!... (βλέπων τὸν Ἀνδρέαν). Μπα!... θὰ εἶνε ὁ δικηγόρος ὅπου μοῦ εἶπεν ἡ Μαριγῶ...

ΑΝΔΡΕΑΣ (ἀποθ' ἐσφραγίσας τὴν ἐπιστολὴν ἐγίρειται). Ἐνα πράγμα ὅμως φοβοῦμαι, μήπως ἡ Μαριγῶ ἢ ὅποις ἐκατάλαβε τί τρέχει, διότι εἶνε ἐνήμερος εἰς τὰ μυστικά μας, τὴν ἀποκρύψῃ.

ΣΥΜΕΩΝ (κατ' ἴδιαν).

Μωρὲ νὰ τὸν παρακαλέσω κι' αὐτὸν νὰ πῇ δυὸ λόγια... (προχωρῶν δειλιῶς πρὸς τὸν Ἀνδρέαν καὶ ἀφαιρῶν τὸν πῆλορ εὐσεβάστω). Κύριε!...

ΑΝΔΡΕΑΣ (στριφόμενος καὶ παρατηρῶν αὐτὸν περιέργως).

Τί θέλεις;

ΣΥΜΕΩΝ (κατ' ἴδιαν).

Τὴν προσφώνησιν εἰς ἐνέργειαν!... (πρὸς τὸν Ἀνδρέαν μετὰ στομφώδους ἀπαγγελίας). Πολλῶν δεινῶν, ἀφρόρητων καὶ ἀπροσδοκῆτων περιστάσεων ἐξανγκασασθῶν με... ἐξανγκασασθῶν με... (περιπλεκόμενος καὶ δυσανασχετῶν, πρὸς τὸν αὐτὸν τὸν κατ' ἴδιαν). Λέγε ντέ! ποῦ τᾶχασε;.. (ἐξακολουθῶν μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπαγγελίας) ἐξανγκασασθῶν με πρὸς θεραπείαν ἀλλοτρίαν τῆς καλοκαχθίας σας...

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τί λέγετε;... ποῖος εἶσαι ἐσύ;

ΣΥΜΕΩΝ

Εἶμαι... υπηρέτης, κύριε... ἔλα διὰ ὑπηρετίας.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὑπηρετίας εἰς αὐτὸ τὸ σπίτι;.. Καινούργιος;

ΣΥΜΕΩΝ

Μάλιστα, κύριε... πολὺ καινούριος... καὶ ἡ-θελῶ νὰ σας παρακαλέσω νὰ εἰπῆτε...

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἄλλη ὥρα... ἄλλη ὥρα, τώρα δὲν ἔχω καιρόν. (παρατηρῶν τὸ ὄρολόγιόν του, κατ' ἴδιαν). Ἀποῦ τῆς ἔγραψα, τώρα εἶνε περιττὸν νὰ μείνω. Πρέπει νὰ τὸ εἶρη ξάρνα αὐτὸ πεσέσι... (δεικνύει τὴν ἐπιστολήν). Ἄλλα πῶς νὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν λάβῃ;.. Ἄ, μίαν ἰδέαν!... νὰ τὴν δώσω εἰς αὐτὸν τὸν ὑπηρετὴν νὰ τὴν ἐγχειρίσῃ!... Αὐτὸς δὲν γνωρίζει τίποτε ἀπὸ τὰ διατρέγοντα καὶ θὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν μου. πρὸς τὸν Συμεῶν. Ἐλα ἐδῶ ἐσύ.

ΣΥΜΕΩΝ (πλησιάζων)

Ὅριστε, κύριε.

ΑΝΔΡΕΑΣ (ἐγγιζῶν αὐτῷ τὴν ἐπιστολήν).

Πᾶρε αὐτὸ τὸ γράμμα καὶ ἔλα εἰθὴ ἡ κυρία σου νὰ τῆς τὸ δώσῃς ἀμέσως. Ἀκουσε; κύτταξ

γός, ποῦ τῆς ἔκαμνε τόσαις τσιριμόνιαις ἐχθὲς τὸ βράδυ καὶ μὲ τὴν ἵποτον ἐχόρευσε τόσαις φοραῖς!... Ποῖος ἄλλος θὰ ἦτο; Καὶ συνόδευσε τὴν κυρίαν ἕως τὴν ἐξώπορταν, αἰ; Τί θὰ πῇ! Μίαν ἄλλην βραδυὰν ἤμπορεῖ νὰ τὴν συνοδεύσῃ καὶ ὀλίγον παραπάνω! (περιέρχεται μετ' ἀδυστοχίας ἐντὸς τοῦ δωματίου). Μπα!... οὔτε στιγμὴ δὲν πρόπει νὰ χάνω! Μαριγῶ!

ΜΑΡΙΓΩ

Ὅριστε, κύριε.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Εἶπες ὅτι δὲν εἰξεύρεις πότε θὰ ἐπιστρέψῃ ἡ κυρία σου;

ΜΑΡΙΓΩ

Μὰ.. τί νὰ σας εἰπῶ;...

ΑΝΔΡΕΑΣ (κατ' ἴδιαν, περιεργόμενος ἐντὸς τοῦ δωματίου)

Θὰ τῆς γράψω!... Αὐτὸ εἶνε τὸ καλλίτερον... νὰ μὴν ἰδῶ οὔτε τὰ μούτρα της... Νὰ τῆς τὰ γράψω καθαρὰ ξάστερα, ὅπως τῆς χρειάζεται!... (πρὸς τὴν Μαριγῶ) Μαριγῶ ἔχει πουθενὰ χαρτί, μελάνι, πένα;... Θέλω νὰ γράψω ἕνα γράμμα διὰ τὴν κυρίαν σου.

ΜΑΡΙΓΩ

Μάλιστα, κύριε, ἐδῶ ἔχει ἀπὸ ὅλα (δεικνύει τὴν τράπεζαν). Καθήσατε ἐδῶ, ἂν ἀγαπᾶτε, καὶ γράψετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὅχι, πήγαινε καὶ γύρισε μετ' ὀλίγον νὰ σοῦ δώσω τὸ γράμμα. (κάθηται πρὸ τῆς τράπεζης καὶ λαμβάνει τὴν γραφίδα).

ΜΑΡΙΓΩ

Πολὺ καλὰ. (ἀπέρχεται ἐκ δεξιῶν).

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Ἀνδρέας μόνος, γράφων καὶ ἀπαγγέλλον ταυτογράφως μίαν πρὸς μίαν τὰς φράσεις τῆς ἐπιστολῆς του.

«Κυρία

«Ὁ λοχαγὸς κ. Περικλῆς...» Ὅχι!... (στίχει τὸ φέλλορ καὶ λαμβάνει ἄλλο) «Ὁ Περικλῆς κ. λοχαγός...» Οὐρ!... (στίχει καὶ αὐτὸ καὶ λαμβάνει ἄλλο) «χθὲς τὴν ἐσπέραν ὅταν ἐχορεύσατε μὲ τὸν κ. Περικλῆν...» (ἀγανακτῶν καὶ στίχων καὶ αὐτὸ τὸ φέλλορ) Μὰ ἐπὶ τέλους τί ἐπαθῆ καὶ δὲν ἤμπορεῖ νὰ μοῦ φύγῃ ἀπὸ τὸ στόμα τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ κρεμαντζᾶ... Τί χρειάζεται ἢ πολυλογία;... δύο λόγια καὶ καλὰ... ἔτσι ἕνα εἶδος παραιτήσεως... (γράφει). «Κυρία... Μὴ δυνάμενος ν' ἀνεχθῶ τὴν μέχρις ἀναίσχυντῆς φιλαρέσκειάν σας, ὑποβάλλω τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παρτίτησίν μου... Εὐπειθέστατος... Ὁ μέγχι τοῦδε ἀνόητος.

Ἀνδρέας Θεαγένης».

Τώρα ἕνα φάκελλον... (ἐρευνῶν καὶ εἰσάγει ἕνα φάκελλον εἰς αὐτὸ τὸ φέλλορ τοῦ γάρβου καὶ γράφει τὴν διεύθυνσιν). «Πρὸς τὴν κυρίαν Εὐανθίαν Γλωκάδα. Ἰδίαις χερσίν.»

καλά να τής το δώσης εις τὰ χέρια της... και να μην ειπής τίποτε εις την Μαριγώ, διότι αλλοίμονον εις εσέ!.. Πάρε και αυτό το τάλληρον. (εξέρχεται εκ του βαλαντιόνου του εν χειροτόμησιν και του τού εγγχειρίδι).

ΣΥΜΕΩΝ

Μά, κύριε... 'ξεύρετε...

ΑΝΔΡΕΑΣ

Κάμε όπως σου παρήγγειλα... και πρό πάντων ούτε λέξιν εις την υπηρέτριαν... σούτ! Έρχεται...

ΣΥΜΕΩΝ

Μά... αυτό το τάλληρον δικτί είναι... διὰ γραμμυμάτσημον...;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Αυτό είναι διὰ τόν κόπον σου.

ΣΚΗΝΗ Θ'

Μαριγώ και οι ἠθύντες.

ΜΑΡΙΓΩ (εἰσερχομένη).

Κύριε 'Ανδρέα, ἐγράψατε τὸ γράμμα; πού είναι;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τὸ ἔγραψα, ἀλλὰ... θέλω κάτι νὰ προσθέσω ἀκόμη, και ἐπειδὴ δὲν ἔχω καιρόν, θὰ τὸ τελειώσω εις τὸ σπίτι και θὰ τὸ στείλω ταχυδρομικῶς.

ΜΑΡΙΓΩ

Ὅπως ἀγαπᾶτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ (προχωρῶν πρὸς τὴν θύραν και κροτῶν πρὸς τὸν Συμεῶν, ἐνῶ διαρκῶς ἐγγύθεν αὐτοῦ).

Κύτταξε καλὰ! ὅπως σου εἶπα, εις τὰ χέρια της... και οὔτε λέξιν εις τὴν υπηρέτριαν! (εξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Μαριγώ και Συμεῶν.

ΣΥΜΕΩΝ (κατ' ἰδίαν).

Αὐτὸ πάλιν εἶνε ἀπὸ τ' ἄγραφα!.. δηλαδὴ ἔχι ἀπὸ τ' ἄγραφα, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ γραμμυμένα... και μάλιστα ἀπὸ τὰ γραμμυμένα με ἀνορθογραφίας... ὁρίστε (κεντράει κροτῶν τὴν ἐπιγραφὴν τῆν τοῦ φακέλου). Εἰς τὸ Εὐαγγέλιον ἐπάνω ἔχει ὀνομασίαν. Φαίνεται ὅτι και οἱ δικηγόροι ὅπως και οἱ δῆμαρχοι τρέφουν ἄσπονδον ἔχθραν πρὸς τὴν Γραμματικὴν.

ΜΑΡΙΓΩ (πλησιάζουσα πρὸς τὴν τράπεζαν)

Πῶ! πῶ!.. ἔνω κάτω τὰ ἔκαμε ἐδῶ πέρα!..

ΣΥΜΕΩΝ κατ' ἰδίαν

Μὰ δὲν εὔρηκε ὁ εὐλογημένος ἄλλον γραμματικομιστήν; Πάει νὰ δώσω γράμματτα ἐγὼ εις τὴν κυρίαν, ὅπου δὲν εἶδα ἀκόμη οὔτε τὰ μούτρα της;

ΜΑΡΙΓΩ (κατ' ἰδίαν ταπεινωθεὶσα τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης χειρὶ).

Θὰ τὸ τελειώσῃ, λέγει, σπίτι του τὸ γράμμα!.. Τί διάβολο! τῶσα ὥρα δὲν εἶχε καιρόν νὰ τὸ γράψῃ ἐδῶ!..

ΣΥΜΕΩΝ κατ' ἰδίαν, σκεπτόμενος και παρατηρῶν τὴν ἐπιστολήν.

Και μήπως ξεύρω και τί γράμμα εἶνε; ἂν εἶνε εὐχάριστον ἢ δυτάριστον!.. Εὐμοσοφὸν πράγμα

διὰ τὸ καλῶς ἐκόπιασε νὰ τῆς δώσω καμμίαν εἰδῆσι ψυχρὴ και ἀνάποδη, νὰ με πάρῃ διὰ γρουσουζίν και νὰ με διώξῃ με τὸ τσόκαρο!.. (πρὸς τὴν Μαριγώ). Μωρὲ δὲν μου λέγεις στὸ Θεὸ σου, Μαριγώ, τί πράγμα εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος ὅπου ἔτον ἐδῶ;

ΜΑΡΙΓΩ

Μὰ δὲν σου εἶπα!.. εἶνε ὁ δικηγόρος τῆς κυρίας.

ΣΥΜΕΩΝ

Ναί, ἀλλὰ ἤθελα νὰ μάθω ἂν ἔχη πολλὰς σχέσεις με τὴν κυρίαν.

ΜΑΡΙΓΩ

Βεβαίως ἔχει σχέσεις.

ΣΥΜΕΩΝ

Δικηγορικὰς;

ΜΑΡΙΓΩ (μειδιῶσα).

Αἰ... και κάτι περισσότερον.

ΣΥΜΕΩΝ

Δηλαδὴ τί περισσότερον;

ΜΑΡΙΓΩ

Ναί... πῶς νὰ σοῦ 'πῶ!.. ὁ κύριος δικηγόρος ἔμπορεῖ και νὰ γείνη σύζυγος τῆς κυρίας Εὐαγγέλιας... ἂν δὲν μεσολαβήσῃ τίποτε ἄλλο.

ΣΥΜΕΩΝ

'Α ἔτσι!.. ἂν δὲν μεσολαβήσῃ... (κατ' ἰδίαν) Μὰ μοῦ φαίνεται πῶς αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀρχίζω νὰ μεσολαβῶ ἐγὼ! Τί εἶδου; γράμμα εἶνε αὐτὸ ὅπου τῆς γράφει; (στυφοκροτῶντος βραβυδιόν).

'Ετσι λοιπόν, ὁ κύριος δικηγόρος, τὸ ὑποκείμενον, ἐδιάλεξε ἐμὲ ὡς συνδετικὸν διὰ τὸν κατηγορούμενον, (κλείει τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν και δεικνύει διὰ τῆς χειρὸς τὰ δομάτια τῆς κυρίας Εὐαγγέλιας). Γι' αὐτὸ μοῦ ἔδωσε και τὰ μαρτυρικὰ! (ἔξίγει κροτῶν και κεντράει τὸ τάλληρον).

ΜΑΡΙΓΩ (κατ' ἰδίαν)

Τί μου μουρμυρίζει αὐτὸς;

ΣΥΜΕΩΝ (κατ' ἰδίαν)

'Ορίστε μας! νὰ καταντήσω ἐγὼ ὕστερα ἀπὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν, ἐννέα μηνῶν και εἰκοσιτιῶν ἡμερῶν ὑπηρεσίαν, ἐγὼ ὁ ὅποιος, ἐδίδαξα και τὴν Κατήχησιν, νὰ με ἐκλάβουν διὰ... διὰ... (σφραγίζει τὸ στόμα του). 'Απὸ τὸ Θεὸ νὰ τῶν ἔρῃς μωρὲ δῆμαρχε! (τραβᾷ τὰ μαλλιά του).

ΜΑΡΙΓΩ

Τί ἔπαθες, καλέ;

ΣΥΜΕΩΝ

'Α! τίποτε· μιὰ ἄσχημος ἰδέα ἐκακοφύθη και εις τὸ κεφάλι μου και προσπαθῶ νὰ τὴν ξερριζώσω. Τέλος πάντων αὐτὴ ἡ κυρία σου θὰ ἔλθῃ;

ΜΑΡΙΓΩ (ἀκροαμένη)

'Ακούω βήματα εις τὴν οὐρά... (βλέποντα πρὸς τὴν εἰς τὸ βάθος θύραν) νὰ!.. αὐτὴ εἶνε!

ΣΥΜΕΩΝ

Δόξα σοι ὁ Θεὸς!

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'

Εὐαγγέλια και οἱ ἠθύντες.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (εἰσερχομένη ἀνίστατος, δούθημος και ἐξουνοσα μετὰ νευρικῆς ταραχῆς τὰ χειροκτῶ τῆς, ἕνεκα ἀποθέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης.)
Μαριγώ!..

ΜΑΡΙΓΩ

'Ορίστε, κυρία!

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

'Ἦλθε κανεὶς νὰ με ζητήσῃ;

ΜΑΡΙΓΩ

'Ἦλθε τοῦ λόγου του (δεικνύουσα τὸν Συμεῶν) διὰ ὑπηρετίας...

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ μετ' ἀδιαφορίας βλέπουσα ἐν βλήματι ἐπὶ τοῦ Συμεῶν.

'Α, διὰ ὑπηρετίας!.. καλὰ!..

ΣΥΜΕΩΝ

Κυρία!.. (ὑποκλίνεται εὐσεβῶς και ἀρχίζει με τὸν στήθη τόνου). Πολλῶν δεινῶν, ἀφορήτων και ἀπροσδοκῆτων περιστάσεων ἐξαναγκασσῶν με...

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Καλέ... καλέ!.. δὲν ἔχω καιρόν τώρα. Πήγαινε μέσα... Μαριγώ!.. δεῖξέ μου νὰ ὑπάγῃ μέσα...

ΣΥΜΕΩΝ (ἀπομακρυνόμενος και ἰδιαν)

Πολὺ φουριόζα εἶνε και τούτα!.. 'Αχ! μωρὲ γιατί νὰ σηκώσῃ ὁ Θεὸς ἐκείνη τὴ μακαρίτισσα τὴ γυναικα τῶ Μήτρου Κόλια, διὰ νὰ εὔρεθῇ εἰς αὐτὰ τὰ βράχια!

ΜΑΡΙΓΩ (συνωστίζουσα τὸν Συμεῶν μέχρι τῆς πρὸς τὸ δεξιὸν θύρας).

Πήγαινε ἐκεῖ μέσα και περίμενε.

ΣΥΜΕΩΝ (κροτῶν πρὸς τὴν Μαριγώ).

Πές της κ' ἐπὶ δύο λόγια, νὰ χαρῆς τὰ μάτια σου!

ΜΑΡΙΓΩ (πρὸς τὸν Συμεῶν)

'Ενομοι σου! (ἐπιστρέφει πρὸς τὸν τῆς κυρίας Εὐαγγέλιας).

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'

Εὐαγγέλια και Μαριγώ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Τί ἄνθρωπος εἶν' αὐτός;

ΜΑΡΙΓΩ

Καλὸς ἄνθρωπος φαίνεται ὁ κακομοῖρος, μὰ παράξενος κοματάκι... ἔτο δάσκαλος σ' ἕνα χωριό.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Δὲν ἔλθε κανένας ἄλλος;

ΜΑΡΙΓΩ

Βέβαια, ἔλθε και ὁ κύριος 'Ανδρέας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Μπᾶ!.. και δὲν μοῦ τὸ λέγεις τῶσα ὥρα, ξεμακλισμένη!..

ΜΑΡΙΓΩ

Μά... ἀφοῦ σε ὠμιλοῦσε αὐτός!..

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Μετὰ πολλῶν ἐνδιαφορητικῶν

Και δὲν μου λέγεις πῶς ἔτον ὁ κύριος 'Ανδρέας; τί σοῦ εἶπε;

ΜΑΡΙΓΩ

'Ερκεντόπουν πολὺ θυμωμένος... Μ' ἐρότησε

γιατὴ τὴν εὐγενεῖα σας πῶς εἶσθε ἀπὸ τὰ χθές... ἔπειτα ἐκάθησε και σας ἔγραψε.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Και τὸ γράμμα!.. πού εἶνε τὸ γράμμα!.. δόστε μοῦ τὸ!

ΜΑΡΙΓΩ

Δὲν μοῦ τὸ ἔδωσε... μοῦ εἶπε ὅτι εἶχε κάτι νὰ προσθέσῃ και θὰ σας τὸ στείλῃ ταχυδρομικῶς.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Πολὺ καλὰ... ἴσως τὴν στείλῃ μάλιστα ἐπὶ συστάσει, διὰ νὰ εἶνε σίγουρος ὁ φίλος ὅτι θὰ τὴν λάβω. (περιέρχεται ἐν ταραχῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς.)
Μαριγώ! ἤρχισες νὰ ξεσκονίζεις τὰ φορέματα καθὼς σοῦ παρήγγειλα;

ΜΑΡΙΓΩ

'Αρχισα, κυρία, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔλθεν αὐτός!..

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Πήγαινε ἀμέσως... και νὰ εἶνε ἔτοιμα αὐριον τὸ πρωί. (Ἡ Μαριγώ μορφαίνει κροτῶν και ἐξέρχεται.)

Αἱ Μοναὶ τῶν Μετεώρων

ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ βουλευτοῦ

Γεωργίου Κορυτῶνος

(Συνέχεια και τέλος: ἴδε σελ. 277).

Τὴν ἐπιούσαν πρωίαν ἀνεχωρήσαμεν εις ἐπισκεψιν τῶν περιφημοτέρων και μάλιστα παραδόξων μονῶν τῶν Μεγάλων Μετεώρων, ἔτοι τῆς Ματκαροφώσεως και τῆς τοῦ Βαρκλάμ, γνωστῶν εις τοὺς περιηγητὰς ὡς τύπων, εις οὓς ἡ ἀνοδοῦ δύναται νὰ κατορθωθῇ μόνον διὰ τῆς ἀήθους μεθόδου τοῦ δικτύου, τοῦ προσηρτημένου εις τὴν ἄκρην κάλω, δι' οὗ ὁ ἐπισκέπτης ἀναρέεται εις ὕψος πολλῶν ἐκατοντάδων ποδῶν εις τὸ μοναστικὸν ἄστυρον ἐπὶ τῆς νεφελογειτονος κορυφῆς.

Κατὰ τὴν ἡμετέραν πορείαν, ἠδυνάθημεν νὰ σχηματίσωμεν σαφῆ ἰδέαν περὶ τῶν φανταστικῶν τούτων φαινομένων τῶν βράχων, και περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν πιθανῶς ἐσχηματίσθησαν. Ἀναρπαγίστα διὰ κατακλυσμοῦ, ἀποσχισθεῖσα διὰ τῶν σπασμῶν τῆς φύσεως, ἡ παμμιγῆς σειρὰ τῶν βράχων, ἡ προέχουσα ἐδῶ εις τὴν κοιλάδα τοῦ Πηνειοῦ, ἀπεγυμνώθη κατὰ τὰς ἐξωτερικὰς ἀκρότητάς της παντὸς μορίου βλάστης· ἐνῶ τὰ εὐκολώτερον ἀποσπασθέντα και εὐθραυστότερα μέρη τοῦ βράχου ἐξέλιπον παντάπασιν, ἀφήσαντα μόνον σειρὰν ἀποσπασμένων και στρογγυλευμένων στύλων, χωριζομένων ἀπ' ἀλλήλων διὰ βαθεῖων σφραγγῶν, και μεταβληθέντων τῇ ἐπιδράσει τῆς ατμοσφαιρας εις φανταστικὰς ἰσοπέδους και πυραμίδας. Οἱ μονήεις οὗτοι χειροποίητοι πύργοι εἶνε τεταγμένοι ἡμῶς ἐν γραμμῇ συνεχῆ, ἐπὶ ἐδάφους πολλῶν μιλίων περιμέτρου. Τινες τῶν μικροτέρων ὑψοῦσιν ἐναμίλλως τὰς κεφαλὰς μέχρι τοῦ ταχυήλου τῶν μεγαλοπροσπεσμένων ἀδελφῶν των, οἵτινες μετ' ἐπιβλητικῶν ὄγκων ἀνα-

αἰνοῦσι τὰ στέρα. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ἀπροσιτωτέρων ἐκ τῶν φυσικῶν τούτων στόλων ἐκτί-

ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΝ

σθησαν τὰ ἐν κείνῳ μοναστήριον τῶν Μετεώρων, ἀρ-
θότατα ὀνομασθέντα οὕτω, ὧν τινὰ μὲν ἀρμύζον-

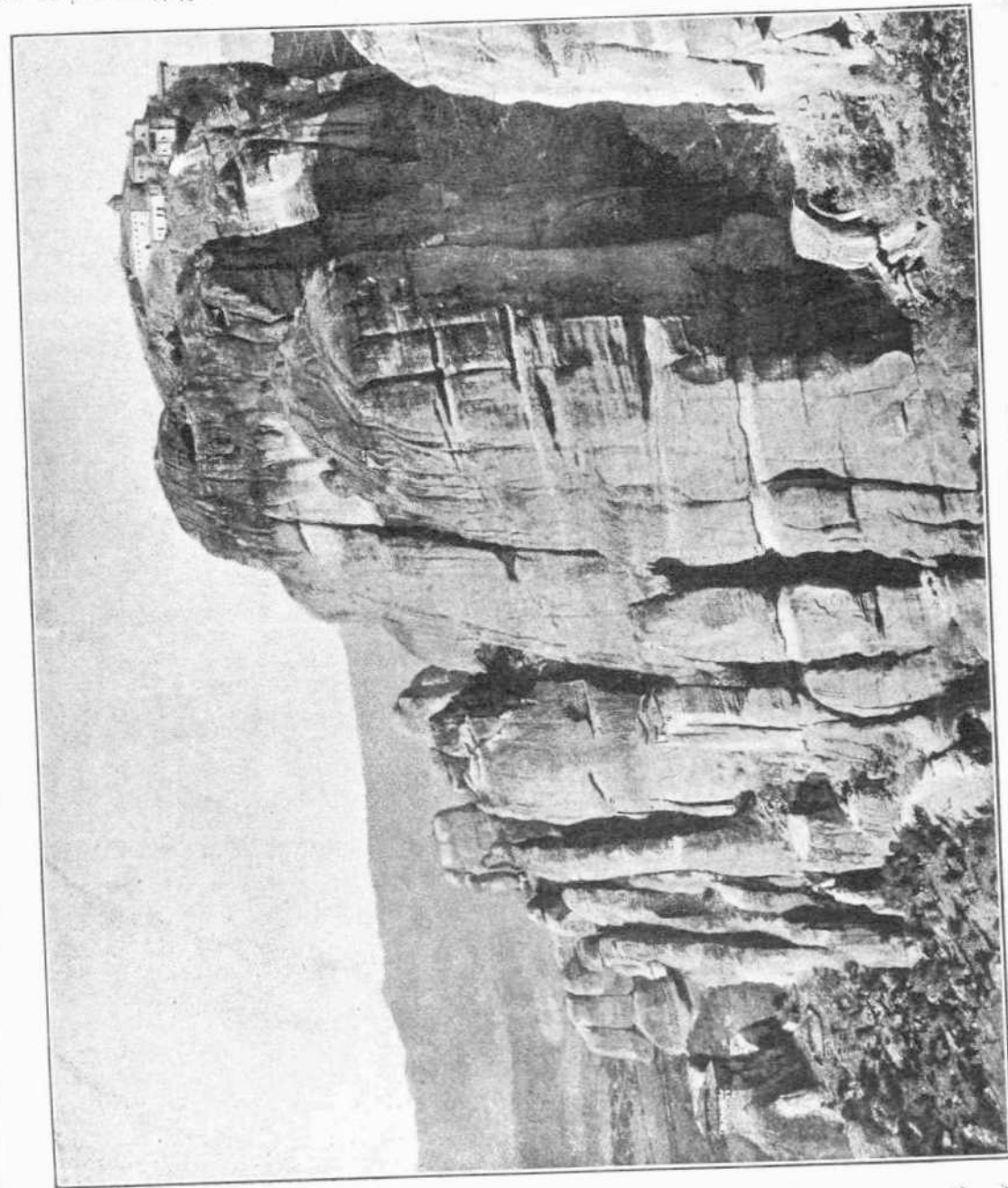
ται τόσον προσφυῶς εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, ὡς δακτυλήθρα εἰς τὸν δάκτυλον, ἕτερα δὲ κατέ-
χουσι μέρος μόνον τῆς ἐπιφανείας του. Ἡ μόνη
τοποθεσία εἰς τὸν κόσμον, ἐξ ὧν ἔχω ἐπισκε-
φθῆ, ἣτις παρουσιάζει ὁμοιότητα τινα μὲ τὰ Με-
τέωρα, εἶνε ὁ ἱερός βράχος τοῦ Μοντερράτ, ἐγ-
γὺς τῆς Βαρυκελλῶνος· ἐκεῖ ὁμοίως τὸ μοναστήριον
δεν ἐγείρεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τινὸς τῶν κίωνων,
ἀλλ' εἰς κοίλωμά τι μεταξὺ. Οἱ βράχοι τῶν Με-
τεώρων εἶνε πρὸς τούτοις διάτρητοι διὰ πολλῶν
ἄντρων καὶ σχισμῶν, ὅπου ἔξω τῆ πάλοι οἱ ἀνα-
χωρηταί, ὅσοι ἐνόμιζον τὰς κοινωνικὰς ἀπολύ-
σεις τοῦ μοναστηρίου ὡς λίαν ἀνεπαρκῆς σχολεῖον
διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ προστίμων
να καταπεύγωσιν εἰς ὑψηλὰ σπήλαια, προσιτὰ μό-
νον διὰ δυσαναβάτων κλιμάκων, κρεμασμένων εἰς
τὸ κάθετον πρανές. Ἰχνη τῶν ἐρημωθειῶν τού-
των κατοικίῳ εἶνε ὑρατά, φαίνονται δὲ καὶ τει-
χογραφίαι, δι' ὧν οἱ εὐσεβεῖς ἀσκηταὶ ἐκόσμου
τὰ ἀτερπῆ ἀναχωρητήριά των.

Μετὰ μίης καὶ ἡμισείας ὥρας τερπνὸν δρόμον
ὑπὸ τὴν σκιάν δρυῶν, ἀφ' οὗ ὑπερέβημεν τὸ μονα-
στήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος εἰς τὸν χωριστὸν
βράχον του καὶ ἄλλα ἔρημα ἐρείπια ἐπὶ χθαμα-
λωτέρων κορυφῶν, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν μέγαν ὄγ-
κον τοῦ βράχου, τὸν διατείνοντα εἰς ὕψος χιλίων
ἑκατοσίων καὶ εἴκοσι ποδῶν, ὅστις ἐπιστέφεται
ἀπὸ τῶν Μεγάλων Μετεώρων τὰ μοναστήρια. Ὑ-
περάνω ἡμῶν ἴστατο ἀπότομος βράχος, περὶ τοὺς
ἑκατὸν πόδας ὑψηλός, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὑψοῦται πύρ-
γος τοῦ αὐτοῦ σχεδὸν ὕψους, μετὰ ξυλίνης προε-
ξοχῆς, ἐξ ἧς ἔτο προφανές ὅτι καταβιβάζετο ἡ
κάλως καὶ τὸ δίκτυον. Ἐν τούτοις σημεῖα
τῶν ὄργάνων τούτων δὲν διακρίνοντο, καὶ οἱ
ἄγιοι πατέρες ἐφαίνοντο ἀδιάφοροι εἰς τὴν προσ-
έγγισίν μας. Ἐφρονάζαμεν καὶ ἐπιροβολήσαμεν
εἰς μάταν· καὶ μόνον μετὰ τινα λεπτὰ σεβασ-
μίαι μορφή προέκυψεν ἀπὸ τοῦ ἐν κείνῳ ἐξω-
στόου καὶ συνεννοήσεις ἀνταλλάχσαν. Ἄλλ' οὐ-
δὲ τότε ἡ ἀνάβασις κατέστη ἀμέσως ἐκτελέσει-
μος· διότι, ἐπειδὴ δύο μόνον μοναχοὶ εὗρισκοντο
ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ἐχρειάζετο συνδρομὴ εἰς τὸν
περιστροφικὸν ἐρ γ α τ η ν διὰ να μ.α.ς ἀναβιβά-
σασαι. Κατ' ἀκολουθίαν ἐφοίτησαν σχοίνισαι κλί-
μακες συνημμέναι ὁμοῦ ὡς κρέκος ἀλύσεως, καὶ
ὧν ἡ κάτω ἄκρα εἶχεν ὑψοθῆ τέως διὰ σχοίνιου,
οὕτως ὥστε ἐφθασαὶν εἰς τὴν κορυφὴν ἑτέρας κλί-
μακος ἀνερούσης ἐπὶ τοῦ βράχου ἀπὸ τῆς γῆς.

Αἱ ἀνώτεραι κλιμακες ἔγον εἰς μικρὰν θυρίδα
ἐπὶ τοῦ βράχου, δι' ἧς εἶχε λησθῆ πρόνοια να
γίνεταί εἰσοδος εἰς τὸ μοναστήριον ἐν ἀνάγκῃ.
Ὅταν αἱ κλιμακες ἀναληφθῶσι καὶ ἡ κάλως πε-
ριτυλιχθῆ εἰς τὸν ἐργάτην, τὸ μοναστήριον
εἶνε ἀπολύτως ἀπρόσβατον, καὶ οἱ ἐν αὐτῷ δύναν-
ται ν' ἀφαιρήσωσι πάντα ἐχθρὸν, πλην τοῦ τυλε-
βόλου. Αἱ κλιμακες παρέχουσι δύσκολον τὴν ἀνο-

δον, διότι εἶνε χαλκῶς προσηρμοσμένοι, καὶ
πλήττουσι τὰ πλευρὰ τοῦ βράχου εἰς πᾶσαν τοῦ
ἀναβάτου κίνησιν. Ἐντούτοις, τρεῖς ἐκ τῆς ἡμε-
τέρας στρατιωτικῆς συνοδίης μετ' αὐταπαρνήσεως
καὶ τόλμης ἀνευρηχθήσαν καὶ ἐγειναν ἄφαντοι

κεφαλαίου, αἱ τέσσαρες γωνίαι τοῦ δικτύου συναρ-
μύζονται ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τῆς ἀσπίδος,
τὸ σημεῖον δίδεται, καὶ ὡς ἰχθὺς ἐν ἀπόχῃ ἀνυ-
ψοῦται ὀρχούμενος εἰς τὸν αἶρα, περιδινόμενος
βραδέως καὶ ἐνίοτε κτυπὼν ἐπὶ τοῦ βράχου.

ΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ - Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

εἰς τὴν σχισμὴν τοῦ βράχου. Τότε ἰσχυρῶς σι-
δηρὰ ἀρπάγη μὲ κλίμακην κρεμασμένην ἀπ' αὐτῆς
ἐφάνη κατερχομένη ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἐξώστῳ τρο-
χαλίας. Ὅταν ἐφθασεν εἰς τὸ ἔδαφος, εἶδαμεν
ὅτι τὸ κᾶτι ἔτο στεροὸν σχοίνισον δίκτυον, δι'
οὗ ἐμέλλομεν ν' ἀναβῶμεν. Τὸ δίκτυον ἀπλοῦται
ἐπὶ τοῦ ἔδαφους, προσκεφάλαιον τίθεται ἐπ' αὐ-
τοῦ, ὡς ἐπισκέπτῃς κάθηται ὑλαδὸν ἐπὶ τοῦ προσ-

Ὅταν εφάτη εἰς τὴν κορυφὴν, τῆς ἀνάδου διαρ-
κούσης δύο λεπτὰ, ἀρπάζεται ὑπὸ δύο μοναχῶν,
ἀναβιβάζεται εἰς τὴν ἐξώστην, καὶ κυλισταὶ εἰς
τὸ δάπεδον. Ἡ ἀρπάγη καὶ τὸ δίκτυον καταβι-
βάζονται πάλιν, καὶ νέος ἐπισκέπτῃς ἀνέρχεται.
Ὁ Ροβέρτος Κούρτων γράφει ὅτι τὸ ὕψος τοῦ
βράχου εἶνε ἑκατὸν ποδῶν, ἀλλ' ὁ ὁδηγός μου,
ὅστις ἐδήλωσεν ὅτι τὸ εἶχε μετρήσει μετὰ τι-

νων Ἀγγλων περιηγητῶν, ἐβεβαίωσεν ὅτι εἶνε διακοσίων πενήκοντα τοδῶν. Ἡ αἰσθησις δὲν εἶνε δυσάρεστος, καὶ τόσον δυνατὴν εἶνε τὸ σκονίον, ὥστε ἀπελάυνει πάντα φέρον δυστιχήματος· ἀλλ' ὅταν περιτυλιχθῇ ὅλον εἰς τὸν ἐργάτην καὶ ἀγίση ν' ἀποτελῇ ἄλλον κύλινδρον, οὗ ἔρχεται ἡ ψυχὴ εἰς τὸ στόμα, ἀναλογιζομένου πῶς ἐντὶς

ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

δικτύου ἀνήχθη εἰς τόσον ὕψος. Ὅταν εὐχάσωμεν εἰς τὴν κορυφήν, βλέπομεν ὅτι ἡ κάλω διαέρχεται διὰ τροχαλίας, ἡ δὲ ἐργάτης στρέφεται ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων δύο μακρῶν κοντῶν, ἐνῆς ἢ δύο ἀνδρῶν ὀθούντων ἕκαστον ἄκρον.

Εἰς τὰς γυναίκας δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσοδος εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ Ἀγγλίδες τινὲς προσφάτως ἐπισκεφθεῖσαι τὰ μέρη ὑπεχρεώθησαν νὰ μείνουν κάτω, ἐνῶ οἱ συνοδοιπόροι τῶν ἀνδρῶν.

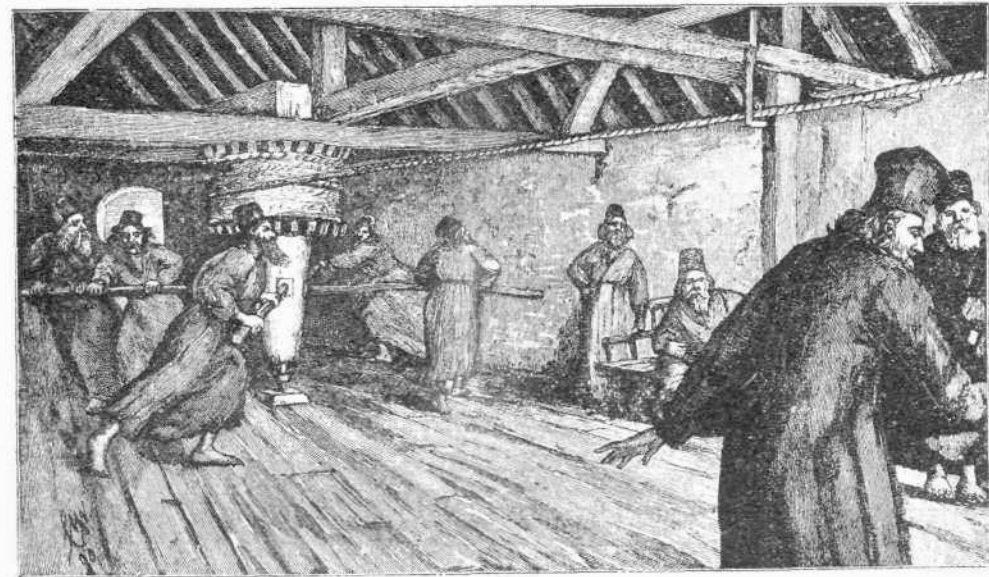
Ὁ ἡγούμενος Πολύκαρπος, ἀξιολύβητος γέρον, οὐχὶ ἀνόμιος τῆ ἡθῆς μετὰ τὴν φιλόφροναν Σωφρόνιον, μὲς ὑπεδέχθη καὶ ἀπέδωκε τὰς τιμὰς. Μὲς εἰδείξε τὰς δύο ἐκκλησίας τοῦ μοναστηρίου, ὧν ἡ μεγαλύτερα, ἐκ λίθων καὶ πλίνθων ἐκδοσμημένα, περιλαμβάνει πλουσίως ἐπιχρυσωμένον εἰκονοστάσιον, οἱ δὲ τοίχοί τῆς εἶνε κεκοσμημένοι ἀπὸ θεμελίων ἕως ἄνωγης μετὰ τοιχογραφίας ἁλοσώμων ἢ προτομῶν ἁγίων, καὶ μετὰ ἐπιμελῆ ζωγραφίαν τῶν βασάνων πολλῶν Μαρτύρων, τυπομένων, λογιζομένων, ἀνασκοποῦζομένων, σπαραττομένων, ἢ κατ' ἄλλους τρόπους βιαίως

ἀφαιρουμένων τὴν ζωὴν. Ὑπάρχει τι τὸ ἐπίσημον καὶ μάλιστα ὠραῖον εἰς τὸ σεμνὸν τοῦτο ἐσωτερικὸν μετὰ τὸν βαθυκυανὸν χρωματισμὸν, μετὰ τὰς μορφὰς τῶν ζωγραφιστῶν ἁγίων, μετὰ τὸν ἀρχαῖκόν εὐτρεπισμὸν καὶ τὴν στιλιθῆδνα τοῦ χρυσωμένου εἰκονοστάσιου· ἔξω δὲ τῆς ἐκκλησίας κρέμανται τὰ ξύλινα καὶ σιδηρὰ σήμαντρα, ἐπέχοντα θέσιν κωδῶνων ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς μοναστηρίοις. Συνίστανται εἴτε ἐκ σκληρᾶς σανίδος, τυπτομένης διὰ σφυρίου ἢ πλήκτρον πρὸς κλήσιν τῶν μοναχῶν εἰς προσευχὴν, ἢ ἐκ σιδηροῦ ἐλάσματος τοξοειδῶς λιγυρμένου. Ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ μοναστηρίου φαίνονται ἐγκεκολλημένα πινάκια τῆς περιφῆμου ἐκείνης ἀγγειοπλαστικῆς, τῆς ἀνθούσης κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας ἐν Ῥόδῳ.

Ἐντεῦθεν, ἐρωτήσαντες περὶ τῆς βιβλιοθήκης, ὠδηγήθημεν παρὰ τοῦ ἡγουμένου εἰς σκοτεινοὺς τινὰς παλαιούς θαλάμους, πλήρεις ἀναξίων λόγου ἀντιγράφων τῶν κλασικῶν καὶ τῆς Γραφῆς, καὶ ἐξ ὧν οὐδεὶς νεώτερος Κοῦρτων ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ τὴν πλουσίαν συγκομιδὴν, ἣν ἐδρεψεν ὁ προκατόχος τοῦ τῷ 1834, καθόσον τὰ ἀξιολογώτερα τῶν περιεχομένων ἀπηλοτριώθησαν φρίνεται πρὸς πολλοῦ ἢ ἐδημεύθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἀκολούθως εἶδομεν τὸ σκευοφυλάκιον, μικρότερον χωρίσμα, ὅπου ξύλινα κιβώτια περικλείουσι παλαιὰ χρυσοῦρα καὶ χρυσα, ἕνα περιτέγως γεγλυμμένον σταυρὸν ἐκ ξύλου ἐλαίας, λευκανθῆκας μετὰ ἱερὰ ἀντικείμενα, ἐν οἷς τὸ ὄζον καὶ τὸν σπόγγον, τὰ προστενεχθέντα εἰς τὸν Χριστὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἀργυρὰ κράνη, τὰ ὅποια ἀνοιγόμενα ἀπεκάλυπτον μελαψὴν τὴν κάραν ἐπισήμου τινὸς ἁγίου ἢ μάρτυρος. Ἐν τούτων ἐπεδείχθη πρὸς ἡμᾶς ὡς περικλεῖον τὴν κάραν τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ, ὅστις, ὡς ὁ Δομιτιανὸς καὶ ὁ Κάρλος Ε', προεβίετο κατὰ τὸ γῆρας ν' ἀνταλλάξῃ τὸ βασιλικὸν στέμμα πρὸς τὴν μοναστικὴν καλύπτραν. Τὸ ἐστικτόριον τῆς μονῆς τῆς Μεταμορφώσεως εἶνε σκοτεινὸν διαχωρίσμα, ὅμοιον μετὰ κρῖπτην μετὰ κυκλοτεροῦς λιθίνης τραπέζης καὶ μετὰ κόγχης εἰς τὸν μυχόν, ὅπου ὁ ἡγούμενος τὸ πάλαι προῆδρευε· τὸ μαγειρεῖον ἔχει εὐρείαν ἐστίαν εἰς τὴν ἑδραν καὶ θολωτὸν ὄροφον μετὰ ἀπλὴν καπνοδόχον ἀπὸ γενεῶν μαυρισμένην. Εἶδομεν ἐπίσης τὴν κλίθινον, τὴν οἰναποθήκην καὶ τὸν ξενῶνα, ὅπου μὲς ἐβίβουσαν καρὸν, ποτὰ καὶ ἀσιατικὰ καρυκεύματα, καὶ ἐγγράψαμεν ἀγγλιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ τὰ ὀνόματά μας ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἐπισκεπτῶν, καὶ ἐφιλοδώρηθημεν μετὰ ἱστορίαν τῆς Μονῆς ὑπὸ τοῦ εὐπαιδευτοῦ Πολυκάρπου, καὶ μετὰ λιθογραφικὰς εἰκόνας τῶν μονῶν τῶν Μετεώρων. Ἡ Μεταμόρφωσις ἦτο τὸ πάλαι τὴ κυριώτερον καὶ πλουσιώτερον ὅλον τῶν μοναστηρίων τούτων, ἀλλὰ νῦν εὐρίσκειται εἰς ἐλασινὴν παρακμήν, καὶ ὁ εὐπαιδευτὸς Πολύκαρπος φαίνεται συμμε-

ριζόμενος μετὰ δύο συντρόφων τὸ μονοπόλιον τῆς ἀμυρωθείσης λάμψος του.

Ἐκεῖθεν ἀπήλθομεν εἰς τὸν Ἅγιον Βασιλάμ, ὀφούμενον καθ' ὅμοιον τρόπον ἐπὶ γείτονος ἀλλ' ἔτι μᾶλλον μεμονωμένου κῶνου, τοῦ ὁποῖου καλύπτει ὅλην τὴν κορυφήν. Τὸ πάλαι ὑπέχευ γέφυρα ζευγνύουσα τὸ χάσμα, τὸ χωρίζον ἀπὸ τῆς γῆς τὸν βράχον τοῦτον· ἀλλ' ἡ γέφυρα κατεστράφη, καὶ ἡ ἀνοδος τανῦν γίνεται μόνον ἢ διὰ τῆς συσκευῆς τῶν ἡνωμένων κλιμάκων, ἧτις εἶνε ἐνταῦθα μακροτέρα ἀλλ' ὀλιγώτερον κραδαιομένη παρὰ ἐν τῇ Μεταμορφώσει, ἢ διὰ κάλω καὶ δικτύου, τὰ

Ο ΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙ' ΟΥ ΑΝΑΣΥΡΕΤΑΙ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟΝ

ὅποια κατέρχονται ἀπὸ μεγαλύτερου ὕψους, ὑπολογιζομένου παρὰ τοῦ Κοῦρτωνος εἰς 222 πόδας, ἀλλ' ἠναδιθαζόμενον ὑπὸ τοῦ ὀδηγοῦ μας εἰς πόδας 340. Ἡ ἀνοδος ἢ καθόδος διήρκεσεν ἐνταῦθα τὸ διπλοῦν, ἧτοι τρεῖς λεπτὰ, καὶ ἡ μεταρσίωσις ἠδύνατο νὰ ἐπιβῆρῃ σκοτοδίνην εἰς ἀσθενῆ κεφαλὴν.

Εἶρομεν δύο μόνον μοναχοὺς ἐν τῷ Ἅγιῳ Βασιλάμ, τοῦ ἡγουμένου ἀπόντος· καὶ ὁ εἰς τούτων, ἐὰν εἶχεν ὅλας τὰς μοναστικὰς ἀρετὰς, ὅπερ δὲν εἶμαι εἰς θέσιν ν' ἀρηθῶ, τοῦλάχιστον τὰς ἔκρυπτεν ἐπιμελῶς ὑπὸ τὸ πρόσωπόν του. Ἡ ὄψις τῶν δύο τούτων τελευταίων ἐπιζώντων κληρονόμων τοῦ Ἁγίου Βασιλείου εἶνε ὡς ἀπομάχων φυλακτῶντων σταθμὸν τινὰ ἐγκυπταλειμμένον, διότι τὸ μοναστήριον τῶν βραίνει κατερειπούμενον. Οὐχ ἦττον δύο κληροῖ μετ' ἡμῶν καὶ ὀπωροφόρα δένδρα καὶ κυπρίστους παρέχουσι ἀκόμη αὐτῷ ὄψιν, ἧς τὰ ἄλλα στεροῦνται, ἐνῶ ἐκ καντρικῆς τινος στοῦς μεγαλοπρεπῆς ἀνοίγεται θέα ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ τὴν κοιλάδα. Ἡ ἐκκλησία λάμπει ὀλιγώτερον ἢ ἡ τῆς Μεταμορφώσεως· ἀλλ' ὁ θά-

νατος τοῦ ἡγιασμένου Ἐρραίμ, οὗ ἡ ἐκ τοῦ προσκαίουκόσμου ἀναχώρησις φαίνεται ὅτι εἶχε μάρτυρας μεγάλην ὑμῆγυριν θαυμαστῶν, ζωγραφεῖται ἐπὶ τῶν τοίχων, καὶ ἀργυροῦν πυξίον περιέχει ὅ τι δὲν εἶμαι ἀρμόδιος ν' ἀρηθῶ ὅτι εἶνε ἡ γνησία χεὶρ τοῦ μεγάλου Χρυσοστόμου.

Ἐδῶ, ὡς καὶ ἐν τῇ Μεταμορφώσει, ημεῖψαμεν τὴν φιλοξενίαν τῶν μοναχῶν βίβαντες χρυσοῦν νόμισμα εἰς τὸ κιβώτιον τῶν ἐλεῶν τῆς ἐκκλησίας, ἐξ οὗ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τάχιστα ἐξήχθη ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. Βιβλίον διὰ τοῦς ἐπισκέπτας· δὲν ἐφάνη που, ἀλλ' ὁ σεβασμιώτερος

τῶν δύο μοναχῶν διακωῖς ἐπέθιμε νὰ ἐγγράψωμεν τὰ ὀνόματά μας ἐν βιβλίῳ περιέχοντι τοὺς ἐπισήμους καταλόγους τῶν πρῶν διαλαμψάντων ἐν τῇ Μονῇ πατέρων. Τὴν βεβήλωσιν ταύτην ἀπεποιήθημεν νὰ διαπραξίωμεν καὶ, ἐμπιστευθέντες καὶ πάλιν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ ἐργάτου καὶ τοῦ δικτύου, κωρήθημεν ὑπερ τὴν κρημνὴν, καὶ κατέβημεν μετὰ παραγῶρου ἀκριβείας εἰς ῥητορὸς πέδον.

Α Ν Ω Κ Α Τ Ω

ΗΛΙΚΙΑ ΔΕΝΔΡΩΝ

Τί εἶνε τὸ γῆρας τοῦ κόρακος ἢ τῆς χελώνης; παραδαλλόμενον πρὸς τὸ τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν δένδρων; Εἰς τὸ χωρίον Villars-en-Moing, πλησίον τῆς πόλεως Μοράτ, ὑπάρχει φιλόφα, ἧτις ἦτο δένδρον ὀνομαστὸν ἦδη, ὅτε ἐγένετο ἡ μεταξὺ τῶν Ἐλθέτων καὶ τοῦ Καρόλου τοῦ Τολμηροῦ μάχη, δηλαδὴ εἰς τὰ 1476. Κατὰ δὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς εἰδημένων, τὸ δένδρον τοῦτο εἶχε τότε ἡλικίαν 500 ἐτῶν. Ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων βεβαιεῖται ὅτι ἄλλη

φιλόρα, εύρισκομένην εἰς τὴν Neustadt τῆς Βυρ-
τεμβέργης, ἤτο δένδρον ἤδη ἀξιοπαρατήρητον εἰς
τὰ 1226. Κατὰ τὴν γνώμην ὁμοῦ βοτανικῶν ἔχει
ἡλικίαν πλέον τῶν 8 αἰώνων. Εἰς τὸ Tamworth
ὑπάρχει καστανά, ἣτις ἐγρησήμευεν ὡς ὄριον ὄ-
ταν ὁ βασιλεὺς Στέφανος ἀνέβη τὸν θρόνον εἰς τὰ
1135. Εἰς ὕψος 5 ποδῶν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ὁ κορ-
μὸς ἔχει περιφέρειαν 52 ποδῶν. Κατὰ τοὺς ὑπολο-
γισμοὺς τῶν ἐπιστημόνων, πρὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ
ἐορτάσῃ τὴν χιλιετηρίδα του. Πλησίον τῆς Saintes
ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχει ὄρυξ ἐτι γηραιότερα, διότι ἔχει
περιφέρειαν σχεδὸν 94 ποδῶν πλησίον τοῦ ἐδάφους.
Ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ δένδρου τούτου πρὸς τὴν περι-
φέρειαν ἠορηθήθησαν 2000 ἐνιαύσιοι δακτύλιοι, ὥστε
ἔχει ἡλικίαν 2000 ἐτῶν. Εἶνε ἴσως ὁ πατριάρχης
τῶν δασῶν τῆς Εὐρώπης. Καὶ ὁμοῦ ὑπάρχει εἰς τὰ
Σόνιμα τῆς Λομβαρδίας κυπάρισσος, περὶ τῆς ὁ-
ποίας ἐπίσημοι βοτανικοὶ κλίνουσι νὰ πιστεύσωσι τὴν
παράδοσιν τῶν κατοίκων, ὅτι ὑπῆρχε κατὰ τοὺς
χρόνους τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος.

ΤΑ ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ

Τὸ ὑψηλότερον μονίμως κατοικημένον μέρος τῆς
γῆς εἶνε ἡ Βουδικὴ μονὴ Χάινε εἰς τὸ Τίβητ. Αὕτη
κεῖται σχεδὸν 16,000 πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφα-
νεῖας τῆς θαλάσσης. Μετ' αὐτὴν ἐρχεται ἡ Γάλερα,
σταθμὸς σιδηροδρόμου ἐν Περουβίᾳ, ὅστις κεῖται
15,735 πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσ-
σης. Εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος κατασκευάζεται σύραγξ διερ-
χομένη τὰ ἕρη καὶ ἔχουσα μῆκος 3.847 ποδῶν.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΚΥΛΟΥ

Ἐγνωστὸς ἐκείνος μακρόσκυλος, ὅστις ἠχο-
λοῦθησεν εἰς Ἄρταν τὸν βασιλέα Γεώργιον, ὅτε με-
τέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν προσαρτηθεισῶν ἐπαρχιῶν
Ἑπείρου καὶ Θεσσαλίας, δὲν ζῆ πλέον. Ἐτελευτή-
σε πρὸς μεγάλην λύπην τοῦ ὑψηλοῦ κυρίου του τὴν
ἡμέραν τοῦ ἀγίου Γεωργίου ἐπὶ τῆς Σφρακτηρίας
προσωρισμένης ἐν τῷ λιμένι Πατρῶν. Τόσον δὲ ἤτο
ἀγαπητὸς εἰς τὸν Βασιλέα, ὥστε ἐν ἀρχῇ ἀπέκρυ-
ψαν τὸν θάνατόν του κατὰ διαταγὴν τῆς Βασιλείας,
ἣτις δὲν ἐπέθυμε τὸ θλιβερὸν συμβᾶν νὰ γνωσθῇ εἰς
τὴν Α. Μ. ἐν ἡμέρᾳ ἐορτῆς. Ἀλλὰ τὴν νύκτα περὶ
τὴν 10ην ὥραν ὁ Βασιλεὺς ἐνθυμήθη τὸν πιστόν Του
σύττροφον καὶ τὸν ἀνεζήτησε. Τότε δὲ ἀνηγγέλη
πρὸς αὐτὸν ὅτι ἀπέθανεν.

Ἐ μακρόσκυλος, ὁ ἐπιληρηθεὶς Μωψὶ δὲ τὸς
ἄρουρος, ὅς εὖς περιήλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Βα-
σιλέως, αὐτοδούλως ἀκολουθήσας αὐτὸν, ἀπέλαυνεν
ἰδιαιτέρας ὁλοῦς εὐνοίας. Ὁ Βασιλεὺς ποτὲ δὲν τὸν
ἀπεχωρίζετο, καὶ τὴν νύκτα δὲ ἀκόμη ἐκοιμάτο πρὸς
τὸν βασιλικὸν κοιτώνα.

Μίαν μόνον φορὰν πρὸ 5—6 ἐτῶν κατελήθη εἰς
Πειραιᾶ μετὰ τοῦ Βασιλέως παρεπληνήθη καὶ ἐχά-
θη. Ἐτέθησαν δὲ τότε εἰς κίνησιν ὅλοι αἱ Ἀρχαὶ καὶ
τὸ προσωπικὸν τῶν Ἀνακτόρων πρὸς ἀνεύρεσίν του.

Εἰς χωροφυλακῆς μάλιστα, ἰδὼν καθ' ἑδὸν σκύλον
ἐμοιάζοντα τὸν Μωψὶ καὶ σπεύσας νὰ τὸν συλλάβῃ,
κατεπατήθη ὑπὸ ἀμύξης καὶ ἔμεινε κλινηρῆς ἐπὶ δύο
μῆνας. Ἐπειτα δὲ προσελήθη ὡς θυρωρὸν εἰς τὸν
Εὐαγγελιστῆν, ἀμειψθεὶς δὲ τὴν προθυμίαν του.

Ἐ Μωψὶ ἤτο ἰδιαιτέρος σαλπιστῆς τοῦ Βασιλέως,
ἐκ τῶν ὑλακῶν του τὸ προσωπικὸν τῶν Ἀνακτόρων
ἐνόησε ὅτι ἡ Α. Μ. δὲν εἶνε μακρὰν.

Τώρα δὲν ὑπάρχει πλέον ἀπέθανεν ἐκ γηρα-
τειῶν ὁ ταλαίπωρος, ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν κατετυραννή-
θη ὑπὸ ἐδυνηροτάτων βευματισμῶν.

Φῶς ΚΑΙ ΖΩΗ

Βοτανικαὶ ὁμιλίαι

Δ'.

Θερμαντικαί, λάμπουσαι καὶ χημικαὶ ἀκτίνες
τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. — Αἱ χημικαὶ ἀκτίνες κα-
νονίζουσι τὴν διεύθυνσιν τῆς αὐξήσεως. — Πει-
ράματα ἐπὶ τῶν φυσιολογικῶν ἐνεργειῶν τῶν
χρωμάτων. — Αἱ λάμπουσαι ἀκτίνες παράγουσι
χλωροφύλλον καὶ κατεργάζονται τὰς ἀκατεργά-
στους οὐσίας εἰς κυτταρικός. — Ἀπὸ τὰς θερ-
μαντικὰς ἀκτίνας ἐξαρτῶνται αἱ λειτουργίαι τῆς
ἀναπνοῆς, τῆς ἐναλλαγῆς τῶν οὐσιῶν, τοῦ πο-
λυπλασιασμοῦ τῶν κυττάρων, τῆς αὐξήσεως.

Αἱ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐρευνῆσαι ἐπὶ
τῶν δυνάμεων, δι' ὧν ὁ ἥλιος ἐνεργεῖ εἰς τὰ
φυτὰ, ἐθεδαίωσαν ἀξιοσημεῖα γεγονότα. Διαγι-
γνώσκομεν εἰς τὸν ἥλιον ἀνεξάντητον ζωοποιὸν
δύναμιν, δύναμιν ἣτις κατὰ πρῶτον ἐκδηλοῦται
θέτουσα εἰς δόνησιν (δονητικὴν κίνησιν) τὰ μόρια
τῆς ἀτμοσφαιράς. Αἱ δόνησεις αὗται μεταδίδον-
ται εἰς τὸ σύμπαν διὰ κυκλικῶν κυμάνσεων ἐπ'
ἄπειρον εὐρυνόμενων. Ὅπως ἡ δύναμις τοῦ ἡ-
λεκτρισμοῦ ἐν τῷ σύρματι τῶν τηλεγράφων μετα-
δίδεται εἰς ἀπομακρυνόμενας χώρας, οὕτως καὶ
εἰς τὴν γῆν φέρεται διὰ τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων
ἐλάχιστον μέρος τῆς δυνάμεως τοῦ ἡλίου. Ἐκείνο
δὲ τὸ ὅποσον ὁ ὀφθαλμὸς ἡμῶν αἰσθάνεται ὡς φῶς
εἶναι δόνησεις, αἵτινες ἐνεκα τῆς μεγίστης αὐτῶν
ταχύτητος διαφέρουσι ἀπὸ τὰς δόνησεις, αἱ ὁ-
ποῖαι ὡς ἡχοὶ φθάνουσιν εἰς τὸ οὖς ἡμῶν. Ὁ ἡ-
λιος πέμπει εἰς τὸ σύμπαν ἀκαταπαύστως ἀναριθ-
μήτους φωτεινὰς δόνησεις λίαν διαφόρων βαθμῶν
ταχύτητος. Ὅταν αὗται ὁμοῦ πέσωσιν εἰς τὴν
ὄραν ἡμῶν, προκαλοῦσιν ἐν ἡμῖν τὴν αἴσθησιν
τοῦ λευκοῦ φωτός, καθ' ἃν τρόπον περὶ τοῦ οἰ
διαφοροὶ τόνοι, τοὺς ὁποίους ἡ ὀρχήστρα συγχρό-
νως ἐκπέμπει διὰ τῶν ὄργάνων αὐτῆς, συγχω-
νεύονται εἰς τὸ οὖς τοῦ ἀκούοντος εἰς ἓνα κοινὸν
τόνον. Ὡς ἐκ τούτου τὸ λευκὸν φῶς πρέπει νὰ
θεωρηθῇ ὡς μίξ συμφωνία προερχομένη ἀπὸ τὴν
σύγχρονον αἴσθησιν διαφόρων φωτεινῶν τόνων.
Ὅπως δὲ ὁ μουσικὸς οἰκονδηποτε συμφωνίαν δύ-
ναται νὰ διαλύσῃ εἰς τοὺς μερικοὺς αὐτῆς τό-
νους, τοὺς ὁποίους ὁ ἀδάξ ὡς ἓνα ἐν συνόλω
τόνον ἀντιλαμβάνεται, οὕτως δύναται καὶ ὁ φυσι-
κὸς μετὰ τὴν βοήθειαν ὑελίου πρίσματος νὰ δια-
λύσῃ τὸ σύνολον τοῦ λευκοῦ φωτός εἰς χωριστοὺς
φωτεινοὺς τόνους ἢ χρώματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων
τὸ ἐρυθρὸν, τὸ κίτρινον καὶ τὸ κυανὸν δύνανται
νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἀρχικοὶ τόνοι. Ὅπως ὁ
ὑψηλότερος τόνος μίξ διὰ πσῶν (δικτάβας) δια-
κρίνεται ἀπὸ τὴν βαθύτερον μόνον διὰ τῶν τα-

χυτέρων δονήσεων, ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν, διὰ
τῶν συντομωτέρων ἡχητικῶν κυμάνσεων, οὕτως
καὶ τὰ ἐπιτὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ τόξου ἢ τοῦ
ἡλιακοῦ φάσματος διαφέρουσι μόνον διὰ τῆς τα-
χύτητος ἢ τοῦ μήκους τῶν φωτεινῶν κυμάνσεων.
Τὰς ταχύτερας δόνησεις, τὰς βραχυτέρας τοῦ
φωτός κυμάνσεις αἰσθανόμεθα ὡς ἰσοειδῆς, ἰνδικόν,
κυανὸν χρῶμα, τὰς δὲ βραδυτέρας ἢ μακροτέ-
ρας κυμάνσεις ὡς πράσινον, κίτρινον, ἐρυθροκί-
τρινον (πορτοκαλί) καὶ ἐρυθρὸν.

Αἱ κυμάνσεις τοῦ φωτός διερχόμεναι διὰ δια-
φανοῦς σώματος καὶ πίπτουσαι ἐπὶ ἐτέρου παρεκ-
κλίνουσιν ἢ θλῶνται καὶ μάλιστα τόσον περισ-
σότερον, ὅσον αὐταὶ εἰσιν βραχυτέρας. Τούτου
ἐνεκα φαίνεται τὸ φάσμα τοῦ λευκοῦ ἡλιακοῦ
φωτός, ἀφοῦ τοῦτο διήλθε διὰ διαφανοῦς πρί-
σματος, ὡς μίξ ταινία, ὅπου τὰ κύματα διαφό-
ρου μήκους κείνται τὸ ἐν πρὸς τῷ ἄλλω ὡς λω-
ρίδες διαφόρου χρώματος. Τὸ μᾶλλον ἀσθενὲς
θλῶμενον εἶναι τὸ ἐρυθρὸν, τὸ δὲ ἰσχυρὸς εἶναι
τὸ ἰσοειδῆς χρῶμα. Ἐνταῦθα παρατηροῦμεν πρὸς
τούτους, ὅτι τὸ κίτρινον ἔχει τὴν μεγαλειτέραν
φωτιστικὴν δύναμιν καὶ ὅτι ἡ σκευήτης πρὸς
τὴν ἄκραν τοῦ ἐρυθροῦ καθὼς καὶ πρὸς τὴν τοῦ
ἰσοειδοῦς ταχέως ἐλαττοῦται.

Ἀλλ' ὁμοῦ μάλιστα τὸ ἐν τρίτον τῶν δονήσεων
τῶν ἐκ τοῦ ἡλίου ἀναχωρουσῶν γίνονται αἰσθη-
ταὶ ὡς φῶς εἰς τὴν ὄρασιν ἡμῶν, ὁ ἥλιος
ἐκπέμπει καὶ ἄλλας ἀφανεῖς ἀκτίνας, αἵτινες
ἰσχυρότερα θλῶνται καὶ βραχυτέρα κύματα ἔχου-
σιν ἢ τὸ ἰσοειδῆς, ἄλλας δὲ πάλιν, αἵτινες ἀσθε-
νεστέρως θλῶνται καὶ ἔχουσι κύματα μακρότερα
ἢ τὸ ἐρυθρὸν φῶς. Ἐνῶ αἱ τελευταῖαι αὗται
ἀφανεῖς ἀκτίνες οὐδεμίαν αἴσθησιν ποιοῦσιν εἰς
τὴν ἀμφιβληστροειδῆ μεμβράνην τοῦ ὀφθαλμοῦ
ἡμῶν, παράγουσιν ὁμοῦ εἰς τὰ ἐπιδερμικὰ
ἡμῶν νεῦρα θερμότητα, ἀναδιβάζουσα ἐν τῷ θερ-
μομέτρῳ τὸν ὑδράργυρον καὶ ἐγείρουσιν ἠλεκτρι-
σμὸν καὶ μαγνητισμὸν εἰς τὴν θερμοηλεκτρικὴν
στήλην. Ἡ διαχυνομένη θερμότης τοῦ ἡλίου
προέρχεται κυρίως ἀπὸ ταύτας τὰς ἀφανεῖς θερ-
μαντικὰς ἀκτίνας. Ἐκ τῶν ὀρατῶν ἀκτίνων αἱ
ἐρυθροὶ εἰσιν αἱ θερμότεραι, ἢ δὲ θερμοηλεκτὶκὴ δύ-
ναμις βαθμηδὸν ἐλαττοῦται εἰς τὰς ταχύτερον
δονουμένας ἀκτίνας καὶ εἶναι μάλιστα ἀκόμη κί-
σθητῆ εἰς τὰς κυανὰς καὶ ἰσοειδῆς. Αἱ τελευταῖαι
ἀπ' ἐναντίας ἀκτίνες διακρίνονται ἀπὸ τὰς λοι-
πὰς διὰ τῶν ἰσχυρῶν χημικῶν ἐνεργειῶν, ἐξ-
εσκουσιν ἐπὶ ὠρισμένων οὐσιῶν. Μεταδίδουσαι
τὰς ταχυτάτας αὐτῶν δόνησεις εἰς τὰ σώματα
ταῦτα ἐνεργοῦσιν ἐδῶ μὲν διάλυσιν χημικῶς ἡνω-
μένων, ἐκεῖ δὲ ἐνωσιν κειχωρισμένων μερίων. Γνω-
στοτάτη εἶνε ἡ ἐνέργεια αὐτῶν ἐπὶ τοῦ φωτο-
γραφικοῦ χάστου, τοῦ ὁποῦ τὰ νιτρικὰ ἄλατα
ὑπὸ τὰς βραδυτέρας δόνησεις τοῦ ἐρυθροῦ ἢ τοῦ
κίτρινου φωτός μένουσιν ἀναλλοίωτα, ἐνῶ ταῦτα

ὑπὸ τὸ κυανὸν καὶ πρὸ πάντων ὑπὸ τὸ ἰσοειδῆς
φῶς ταχέως ἀποσυντίθενται καὶ κατὰ συνέπειαν
μελαίνονται. Ὡσαύτως αἱ ἀφανεῖς ὑπεριοξειδεῖς
ἀκτίνες ἔχουσι καὶ αὐταὶ μεγάλην χημικὴν δύ-
ναμιν.

Κατὰ τὰ ἐκτεθέντα αἱ ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός
προερχόμεναι δόνησεις κατατάσσονται κατὰ τὸν
βαθμὸν τῆς θλαστικότητος, κατὰ τὴν ταχύτητα
καὶ τὸ μήκος τῶν κυμάτων αὐτῶν, εἰς τρεῖς κα-
τηγορίας: Αἱ ἀκτίνες, αἱ ἔχουσαι μικρὰν θλαστι-
κότητα καὶ μεγαλιτέρον μήκος κυμάνσεως, πα-
ράγουσι τὴν θερμοηλεκτρικὴν δύναμιν τοῦ ἡλίου αἱ
ἀκτίνες μεσαίου βαθμοῦ θλαστικότητος καὶ μή-
κου κυμάνσεως ἐξέχουσι διὰ τῆς φωτιστικῆς αὐτῶν
δυνάμεως, καὶ αἱ ἀκτίνες μεγίστου βαθμοῦ θλα-
στικότητος καὶ βραχυτέρον κυμάνσεων διακρί-
νονται διὰ τῶν χημικῶν αὐτῶν ἐνεργειῶν. Τὸν
ἀνώτατον ὅρον τῆς θερμότητος ἔχουσιν αἱ ὑπέ-
ρυθροὶ, τὴν μεγαλιτέραν σκευήτητα αἱ κίτριναί
καὶ τὴν ἰσχυρότεραν χημικὴν ἐνέργειαν αἱ κυαναὶ
καὶ ὑπερκίαναι ἀκτίνες.

Ἦδη ἄς ἐξετάσωμεν ἂν ἐκ τῶν τριῶν τούτων
κατηγοριῶν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων δὲν παράγον-
ται καὶ διαφορητικαὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν φυτῶν
ἐνέργειαι.

Ἐν πρώτοις σπεύρομεν κόκκους φασεόλων ἢ
σίτου ὑπὸ ὑελίνους κώδωνας ἐρυθροῦς, κίτρινους,
καὶ κυανοῦς ἢ ἰσοειδῆς, δι' ὧν ἐκ τῶν λευκῶν
ἡλιακῶν ἀκτίνων μόνον ἐφόσον τὸ δυνατόν μονό-
χρους φῶς διέρχεται, τὰ δὲ λοιπὰ χρώματα ἀνα-
στέλλονται. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν
θελόμενον παρατηρήσει διαφορὰς τινας εἰς τὰ βλα-
στήσαντα φυτὰ: τὰ ὑπὸ τὴν ἐρυθρὸν κώδωνα
ἴστανται ὄρθια ἐν ἀκαμψίᾳ, ἔνευ τῆς ἐλαχίστης
παρακλίσεως ἀπὸ τῆς καθέτου γραμμῆς, ὑπα-
κούοντα μόνον εἰς τὸν νόμον τῆς βρώττης, τὰ
δὲ ὑπὸ τὸν κυανὸν κώδωνα κλίνουσι με ὀξείαν
γωνίαν πρὸς τὸ παράθυρον, ὡς εἰ ἐκλύοντο κατ'
εὐθείαν ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός. Ἐκ τούτων
φανερῶνται ὁ ἡλιοτροπισμὸς (ἡλιοτροπικὴ δύναμις)
τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, ὅστις κανονίζει τὴν διεύθυ-
σιν τῆς αὐξήσεως (τοῦ αὐξανομένου βλαστοῦ), ἔ-
χει τὴν ἔδραν αὐτοῦ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς ἰ-
σχυρῶς θλωμένας ἀκτίνας, τὰς ὁποίας ὡς χη-
μικὰς ἐχαρακτηρίσαμεν, καὶ ὅτι ἡ δύναμις αὕτη
λείπει ὅλως διόλου ἀπὸ τὰς ἐρυθρὰς θερμὰς ἀ-
κτίνας. Τούτου ἐνεκα τὰ φυτὰ αὐξάνουσιν ὑπὸ τῇ
ἐρυθρῶν φῶς ἀκριβῶς ὅπως καὶ εἰς τὸ σκοτάς,
διευθυνόμενα μόνον καθέτως ὑπὸ τῆς δυνάμεως
τῆς βρώττης. Διὰ τῶν χημικῶν ἀκτίνων τοῦ
φωτός τὰ φυτὰ λαμβάνουσιν ἀπ' ἐναντίας τὴν
στάσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ζωικὴ αὐτῶν λειτου-
ργία ἐπὶ τὸ εὐνοικώτερον καὶ ὠφελιμώτερον ἐ-
νεργεῖται. Τῶν φύλλων αὐτῶν παρουσιάζουσι
τὴν ἄνω ἐπιπέδον καθέτως πρὸς τὸ ἐπ' αὐ-
τῶν πίπτον φῶς, οὕτως ὥστε αἱ ἀκτίνες εἰς-

δύοσι κατ' εὐθείαν εἰς τὰ κυλινδρική του φρακτοειδοῦς σπρόμακτος κύτταρα, ὅπου ἐπιτελοῦσι τὴν ζωογόνον αὐτῶν λειτουργίαν. Αἱ ρίζαι ἀπ' ἐναντίας διὰ τῶν χημικῶν τούτων ἀκτίνων βυθίζονται εἰς τὸ ἔδαφος, ὅπως ἐκεῖ ἐν τῷ σκότει. ἐκμυζῶσι, ὡς μεταλλοῦται, τὸ ὕδωρ καὶ τὰς ἀπαιτουμένας ὀρυκτὰς οὐσίας.

Ἐνῶ κατὰ τὰ λεγόμενα αἱ χημικαὶ ἀκτίνες τοῦ ἡλιακοῦ φωτός πρὸ πάντων κρατοῦσι τὰ φυτὰ εἰς τὴν κανονικὴν αὐτῶν θέσιν, αἱ φαινοτάτους λαμπουσαι κίτριναὶ ἀκτίνες διαφερόντως ἐνεργοῦσιν ὡς θυμακσία δύνამις, ἧτις μεταδίδουσα τὴν δόνησιν εἰς τὴν συσκευὴν τοῦ πλήρους ζωῆς πρασίνου κυττάρου, ἀποσυνθέτει τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ τῆς ἀτμοσφαιράκις, τὸν δὲ ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως ταύτης ἀνθρακα μὲ ὕδωρ καὶ τινὰς συστατικὰς τοῦ ἔδαφους οὐσίας συγχωνεύει εἰς νέας ἐνώσεις, ἐνῶ συγχρόνως τὸ κύτταρον ἀποδίδει εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν τὸ ὀξυγόνον. Αἱ λαμπουσαι αὗται ἀκτίνες παροῦσιν εἰς τὰς ἐνώσεις ταύτας τὴν μυστηριώδη δύναμιν, ἧτις διατηρεῖ τὴν λειτουργίαν τῆς ζωῆς καὶ διαμορφώνει τὸν κόσμον τῶν φυτῶν, τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων. Αὗται παράγουσιν ἐντὸς τῶν κυττάρων τοὺς πρασίνοισι τῆς γλωροφυλλῆς κόκκους, ἅνευ τῶν ὁποίων καὶ αὐτὴ τὸ φῶς δὲν ἦτον ἱκανὴν νὰ ἐπιτελέσῃ ἐκεῖνα τὰ θαύματα τῆς δημιουργίας. Καθόσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν γένεσιν ζωϊκῶν οὐσιῶν, τὸ κυανοῦν καὶ ἰσοειδὲς φῶς συντελεῖ οὐχὶ πλεονέτερον ἢ τὸ σκότος. Ὡς ἐκ τούτου τὰ ὑπὸ τῶν κυανοῦν κώδινα βλαστήσαντα φυτὰ εἶναι ὡρὰ καὶ ἀσθενῆ, ὅμοια πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐβλάστησαν ἐν τῷ σκότει. Ἐὰν δὲ ὀρίσωμεν τὸ ποσὸν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, τὸ ὅποιον τὰ κύτταρα αὐτῶν ἀπερρόφησαν καὶ διὰ τὴν πρασκικὴν ζωϊκῶν οὐσιῶν καταγέλωσαν, θέλομεν εὑρεῖ, ὅτι τὰ φυτὰ ταῦτα ἐλαχίστην αὐτοῦ ποσότητα ἠδυνήθησαν νὰ καταργασθῶσιν. Ὑπὸ τὸ κίτρινον ὁμοῦ φῶς ἀπ' ἐναντίας τὰ φυτὰ ἀπερρόφησαν ἐκ τῆς ἀτμοσφαιράκις μεγάλην ποσότητα ἀνθρακικοῦ ὀξέος, ἀπέβαλον ὀξυγόνον καὶ παρεσκίασαν ζωϊκὰς οὐσίας μὲ τὰς ὁποίας καλῶς τοκρέντα φαίνονται ζωρὰ καὶ πράσινα.

Κατὰ δὲ ἄλλο γίνεταί οτι ἐν τῷ ἡλιακῷ φωτὶ ὑπάρχει μειωμένη ἐργασίας. Εἰς τὰς ταχύτερον δονουμένας χημικὰς ἀκτίνας, ἐν αἷς κατατάσσεται τὸ κυανοῦν καὶ τὸ ἰσοειδὲς, ἐδόθη ἡ δύναμις, ἧτις ὑπερνικῶσα τὴν βραδύτητα, ἔλαει τὰ φυτὰ πρὸς τὸν ἥλιον ἢ τὰ ἀποθεῖ καὶ ἐγείρει εἰς αὐτὰ τὰς ἡλιοτροπικὰς κινήσεις καὶ τὸ πειριγνίδιον τοῦ ὕπνου καὶ τῆς ἐργονόρησεως.

Ἄπ' ἐναντίας εἰς τὰς λαμπουσαι φωτεινάς δονήσεις μεσαίαις ταχύτητος, εἰς τὰς ὁποίας πρὸ πάντων τάσσεται τὸ κίτρινον, ἐνυπάρχει ἡ δύνამις, ἧτις πρασινίζει τὰ φύλλα, γεννᾷ συγχρόνως τὴν γλωροφυλλικὴν ἐν τοῖς κυττάρου αὐτῶν

συσκευὴν, θέτει αὐτὴν εἰς ἐνεργεῖαν καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν πρασίνων κυττάρων καταργάζεται καὶ μεταβάλλει διὰ τῆς ἀφομοιώσεως τὰς ἀκαταργάστους οὐσίας εἰς ζωϊκὰς ἐνώσεις. Ἀμφότεραι αἱ δυνάμεις αὗται συμπληροῦνται κατ' ἀνάγκην ἀμοιβαίως βοηθούμεναι, διότι, τοῦ φυτοῦ ἰσχυρῶς προσκεκολλημένου εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἕνεκα τούτου μὴ δυναμένου, ὡς τὸ ζῶον, νὰ μετακινήθῃ, αἱ μὲν χημικαὶ τοῦ ἡλίου ἀκτίνες διενεργοῦσι τὴν διεύθυνσιν τῶν φύλλων, ὅπου ταῦτα προσβάλλονται καθέτως ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ ἐκτελλῶσιν ἅνευ ἀπολείας δυνάμεων τὴν ἐργασίαν τῶν. Οὕτως, ἐνῶ αἱ κίτριναὶ ἀκτίνες ἐνεργοῦσιν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν κυττάρων, αἱ κυαναὶ βοηθοῦσι πρὸς τοῦτο, κρατοῦσιν τὰ φύλλα εἰς τὴν ἀρμόζουσαν θέσιν.

Αἱ θερμαντικαὶ ἀκτίνες τέλος, εἰς τὰς ὁποίας τάσσεται τὸ ἐρυθρὸν καὶ εἶνε ἀφανεῖς, οὐδεμίαν ἡλιοτροπικὴν, ἀλλὰ μόνον μικρὰν ἀφομοιωτικὴν δύναμιν ἔχουσιν, οὐχ ἧττον αὗται εἰσὶν ἀψίστης σπουδαιότητος διὰ τὴν ζωὴν τῶν φυτῶν, διὸ ἐπιφυλασσόμεθα ἰδιαιτέρως νὰ κάμωμεν ἀλλαγὰς λόγων περὶ αὐτῶν. Ἐνταῦθα ὑποδεικνύομεν μόνον, ὅτι οὐχὶ ἀπὸ τὰς δονήσεις τῶν οὐστεινῶν, ἀλλὰ ἀπὸ ἐκείνας τῶν θερμαντικῶν ἀκτίνων ἐξαρτῶνται αἱ ἐντὸς τῶν κυττάρων ἐνεργεῖαι τῆς διαπνοῆς, τῶν ὁποίων τὰ στάδια ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους παρατηροῦνται κατὰ τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ὀξυγόνου καὶ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Ἡ λειτουργία αὐτῶν εἶναι νὰ προκαλῶσι συγχρόνως τὰς πολλαπλὰς χημικὰς ἐνώσεις καὶ ἐναλλαγὰς τῶν οὐσιῶν, τὴν αὐξήσιν καὶ τὴν πολλαπλασιασμὸν τῶν κυττάρων.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ) Π. Σ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀρχαιολογικά

Ἐκ τῶν περιεχόμενων ἐν τῷ ἄρτι ἐκδοθέντι τευχὲι Α'—1891, τῶν Ἀνακαινώσεων τοῦ ἐν Ἀθήναις Γερμανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου αἱ ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι τὰ ἑξῆς: Ο. Korn Ἐδουλέως καὶ Τριπόλεως. Πραγματικῆ ἀναφερομένη εἰς τὴν ἄνευσιν ἐκεῖνην ἀνδρικήν κεφαλήν, τὴν ἀνακαλυφθεῖσαν τῷ 1885 ἐν Ἐλευσίῃ καὶ δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ Δ. Φιλίου τὸ πρῶτον ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι 1886 σ. 258 πιν. 10 ἧτις ἀνάκειται ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ καὶ εἶνε ἀναγεγραμμένη ὑπ' ἀριθ. 106 ἐν σελ. 96 τοῦ Καταλόγου 1886—1887. F. Hiller von Gaertringen καὶ Th. Mommsen. Τὸ μνημεῖον Ναισακίων τοῦ Νουσαίου. Δημοσιεύεται ἐνταῦθα ἡ περιήγησις ἀπογραφῆς περὶ ἧς εἶχε γίνῃ ἄλλοτε λόγος ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ἀναφερομένη εἰς τὸν Μιθριδάτην. Ἀπεκτινέται ἐκ τεσσάρων μερῶν: Α' ἀτελεῖ μέρος καὶ ἐλλειπίς. Β' ἐπιστολὴ Ρωμαίου ἄρχοντος πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν Νουσαίων περὶ τοῦ συμπολίτου τῶν Χαιρῶνων, ὡς ὑποσχεθέντος νὰ παρᾷ τὴν πρόβια εἰς τὸν ἑσπέρικόν στρατὸν κατὰ τὸν μιθριδατικὸν πόλεμον. Γ' ἐπιστολὴ τοῦ βασιλέως Μιθριδάτου πρὸς Λεωνίππον τὸν σατραπῆν. ἐν ἧ λέγει ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐποίησε κη-

ρυμα ὅπως, ἐάν τις ζῶντας ἐπάγῃ Χαιρῶνον ἢ τοὺς υἱοὺς του, λάθῃ τὰ πάντα τεσσαράκοντα κτλ. Δ' ἄλλη ἐπιστολὴ τοῦ Μιθριδάτου διδόνου ὁδηγίας πρὸς τὸν Λεωνίππον περὶ συλλήψεως τοῦ Χαιρῶνον, ὅστις εἶχε καταρύγῃ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος.

Φιλολογικά

Ὁ Ζολά περιηγεῖται τὴν Ἀλασκίαν καὶ Λωρραίνην διήτρψε δ' ἐπὶ τινὰς ἡμέρας καὶ εἰς Σεδάν χάριν τοπογραφικῶν μελετῶν. Ὁ μέγας μυθιστοριογράφος συλλέγει ὕλικόν διὰ τὸ νέον ἔργον του, τὸν προτελευταῖον τόμον τῆς σειράς Ρουγκῶν Μακάρ ὅπως θά ᾤοντο τὸν τίτλον «Ὁ Πόλεμος» καὶ θ' ἀναφέρεται εἰς τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1870. Ἡ Γερμανικὴ κυβέρνησις παρέσχεν εἰς τὸν συγγραφεὰ εἰδικὸν διαβάτηρον, ὅπως ὁδοιπορῇ ἀνεωχλήτως.

Ἐξεπιστήθη κατ' αὐτὰς ἐν Παρισίαις συλλογὴ σπανίων καὶ βαρυντικῶν βιβλίων. Εἰσεπράχθησαν δ' ἐν ὅλῳ ἐκ ταύτης 167.327 φράγκων. Εἰς τριῶν ὀφηλετέων πάντων ἐπολήθη «L. Ordre qui a été tenu à la nouvelle et joyeuse entrée de Henri II dans sa bonne ville de Paris» μετ' ἀριστοτεχνικοῦ στοχασμοῦ τῆς ΠΕ' ἑκατονταετηρίδος, ἀντὶ 20.200 φράγκων.

Ἐξεδόθη ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ ἐκδότου T. Fisher Unwin κομψοτατῆ ἀγγλικῆ μεταφρασίς τῆς Ἀμαρλίδος, τοῦ πρῶτου ἐπιβουλοῦ ἡρώδου τῶ πρώτου ἐν τῇ Ἐστίῃ διηγήματος τοῦ κ. Γαυρηνίου Δροσίνι. Ἡ Ἀμαρλίς εἶνε μετὰ τὸν Δουκὴν Ἰλιαν τοῦ κ. Δ. Βικέλα τὸ εἰς πλείωτάς γλώσσας μεταφρασθέν ἔργον τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας, καθ' ὅσον ἐξεδόθη μέχρι τοῦδε γερμανιστῆ, δανιστῆ, ἀλλανδιστῆ, σουηδιστῆ καὶ ἀγγλιστῆ.

Ἐπιστημονικά

Οἱ ἀστερονόμοι εὑρίσκοντο εἰς κινήσιν κατὰ τὴν πρῶταν τῆς Κυριακῆς 28 Ἀπριλίου, ὅτε ἐπροκαίτο νὰ συμβῇ τὸ σπάνιον ἀστερονόμικον φαινόμενον: ἡ διαβάσις τοῦ Ἑρμοῦ πρὸ τοῦ δίσκου τοῦ Ἥλιου. Εἰς τὰ ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ἀστεροσκοπεῖα πρὸ ἡμερῶν ἐγένοντο μεγάλα ἰσομακία πρὸς ἐπιτυχῆ παρατήρησιν τοῦ φαινομένου τούτου. Τὸ ἥμιτερον ἀστεροσκοπεῖον, τὸ ἀνατολικότερον τῆς Εὐρώπης, κατεῖχε τὴν καλλίτεράν θέσιν μετὰ τῶν ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν πρὸς μελέτην τῶν διαφόρων φάσεων αὐτοῦ. Εὐτυχῶς καὶ ὁ καιρὸς γινόμενος ἀκούστος πρὸ ἡμῶν

τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἰδίως ἡ δευτέρα ἐσωτερικῆ καὶ ἡ δευτέρα ἐξωτερικῆ ἐπαρῆ, αἱ σπουδαιότεραι διὰ τὴν ἀστρονομίαν τῆς διαβάσεως, γινόμεθην ὑπὸ ἀρίστης ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως. Κατὰ τὴν προῤυπολογισθέντα ἐν Ἀθήναις ὁ Ἥλιος ἀνέτειλε πρῶτον ἐπὶ τοῦ δίσκου αὐτοῦ τὸν Ἑρμῆν. Κατὰ τὴν διαρκείαν τῆς διαβάσεως, ἧτις ἐτελείωσεν εἰς τὰς 6 ὥρ. 22', ἐγένοντο πλείωται σπουδαῖαι καὶ δύσκολαι παρατηρήσεις ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἀτμοσφαιρῆν τοῦ Ἑρμοῦ, τὴν ἀλλοπλαθειαν τοῦ φωτός κτλ. Ἐκτενέες ὑπόμνημα περὶ ὅλων τούτων ἀπεστάλη ἤδη ὑπὸ τοῦ κ. Λιγνίητου εἰς τὴν ἐν Παρισίαις Ἀκαδημικῶν Ἐπιστημῶν, ὅπου δημοσιευθήσεται προσεχῶς.

Καλλιστευτικά

Τὸν Μόλτικε ἐπὶ τῆς νεκρικῆς κλήνης ἐσχεδίασεν ὁ διάσημος ζωγράφος Λυόντιος φὸν Βέρνερ, ὅστις καὶ τὸν αυτοκράτορα Γουλιέλμον Α' καὶ τὸν Φρειδερίκον Γ' ἀπεικόνισε νεκρούς. Τὸ σχέδιον τοῦ Βέρνερ ἐρωτογραφηθῆ καὶ ἐξετυπώθη εἰς χιλιάδας ἀτυπῶν.

— Τρεῖς εἰκόνες τοῦ διασημοῦ ζωγράφου Ἄλμα Τάδεμα ἐπολήθησαν ἐσχάτως ἐν Λονδίῳ ἀντὶ 7000 λιρῶν στερλινῶν.

Θεατικά

Κατὰ τινὰ παραστάσιν τοῦ «Προφήτου» τοῦ Μάγερθερ ἐν τῷ ἰταλικῷ Μελοδραματικῷ Θεάτρῳ τοῦ Λονδίνου καὶ ἐνῶ ἐπὶ σκηνῆς εὐχάλλεν ἡ ὄψις τοῦ Ριχάρδου, κατέπεσε μετὰ μέρος τοῦ σκηνικοῦ διακόσμου μετὰ ῥοδερῶ πατάγου. Καὶ ἡ μὲν αὐτοῦ διαφυγὴν ἐπιτύχων τὸν κίνδυνον, ἀλλ' ἐκ τῶν θεατῶν πολλοὶ κατετρομάξαν, καὶ τινὰς ἔδραμον πρὸς τὰς ἐξόδους. Εὐτυχῶς οὐδὲν δυστύχημα συνέβη καὶ μετὰ τινὰ διακοπήν ἰπανελήθη ἡ παραστάσις. Ἐν τῷ θεάτρῳ, παρίσταντο καὶ ὁ πρόβαλλ τῆς Οὐαλλίας μετὰ τῆς προικίσεως.

Παισιὰ

Κατὰ τὴν ἄρτι ἐναργηθεῖσαν ἀποφράσιν ἠρθεῖς ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῶν Παρισίων ἀνερχεται εἰς 2.423.000 ἐνῶ κατὰ τὸ 1880 ἀνερχετο εἰς 2.261.000.

— Ὁ Μπάρνον μ. καὶ ἐν τῷ τῆ φῶ δὲν δύναται νὰ εὐρῆ ἡσυχίαν. Δυο διασημοὶ ἀγροτικῆ ἐπιχειρηματικῆ, καθηκτικῆ καὶ κληρονομικῆ τῆς τέχνης του, ἀπειραθήσαν νὰ κλειψοῖσι τὸ σῶμα τοῦ διδασκαλοῦ ὅπως μεταχειρισθῶσι θεβῶς αὐτὸ πρὸς χρηματισμῶν. Γνωσθεῖσθε τῆς ἀσεβοῦς ἀπειρας, ὁ τάφος τοῦ Μπάρνον μ. φυλάσσεται νῦν ὑπὸ κοστωδίας ἀστυνομικῶν κλητήρων.

ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ

Μὴν 'κάς πῶς σ' ἐλυσθῆναι — ὁ χρόνος κ' ἄν διαδοῖνι ἀκούραστ' ἢ ἀνάπνι μου παντοτεινὰ ἢ μὲνι πρηνὰ τὸ ὄνειμα τοῦ νεοῦ, δὲν ἄφνει τὸ πλάτανι — ποτίζονται ἢ οἰζαίς τοῦ κ' ὡς τὰ οὐράνια φθάνει.

Κι' ἄν δὲν βλέπωμεθα ποτέ, μὴ σὲ μικροῖνι, φῶς μου, ὁ τοῦνοῦς μαι κοῖμισθῶς κ' ἢ ἀπονία τοῦ κόσμου, μικροῖς ἀνάπνις τοῦ ἀχρῶσις λίγῶν καιῶ βαστοῦνε αὐταῖς ζυτοῦν νὰ βλέπωνται γιὰ νὰ μὴν ξεχαστοῦνε.

Μὰ ἢ ὁκαιῖς μαι ἢ ἔγχαῖς βλέπωνται μ' ἀλλὰ μαιτιὰ καὶ τρέχουν παντ' ἀχῶροσταῖς ἔς τοῦ νοῦ τὰ μονοπάτια, καὶ τὰ κοῖμια μαι ποῦ πρηνῶν ξεχῶροσταῖς ἐδῶ κάτω, ἢ τὰ ἐνωῶ ἢ μαῖρου γι' ἔ τὴν ὄρα τοῦ θανάτου.

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΜΕΤΕΩΡΑ

Μονή της Μεταμορφώσεως

Ἡ Μονή τῆς Μεταμορφώσεως κείται ὀπισθεν τῆς Καλλιμπίκας, ἔμπροσθεν τοῦ χωρίου Καστράκι καὶ εἶνε ἐκτισμένη ἐπὶ ὄρει ἀνεξαρτήτου βράχου, «Μετεώρου» καλουμένου, τοῦ μεγαλειότερου πάντων τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν Μετεώρων ἐξυπακουομένων βράχων. Ἰδρῶθη κατ' ἀρχὰς ἐν ἔτει 1020 μ. Χ. ὑπὸ Ἀθανασίου τοῦ ἐξ Ὑπάτης καὶ ἐμαγεθύνθη ἀκολούθως τῷ 1387 ὑπὸ τοῦ ἐξωσθέντος αυτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Ἰωάννου Κατακουζηνοῦ, ὅστις κατέφυγε κατ' ἀρχὰς μετὰ τῆς συζύγου του Εἰρήνης εἰς τὴν μονὴν τῶν Μαγγάνων, ἔνθα ἐνεδόθησαν τὸ μοναχικὸν σχῆμα, μετονομασθέντες ὁ μὲν Ἰωάννης, Ἰωάσαφ, ἡ δὲ Εἰρήνη Εὐδοκία, ὅπως μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς ὁ Ἰωάσαφ ἀπῆλθεν εἰς Ἀθῆνας καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται Μονήν, θέσας τὸν θεμελίον λίθον τῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Μεταμορφώσεως τιμωμένης ἐκκλησίας τῆς Μονῆς ταύτης, διὸ καὶ θεωρεῖται ὁ αὐτὸς ὡς κυρίως ἰδρυτὴς αὐτῆς.

Ἡ Μονή αὕτη περιλαμβάνει τρεῖς ἐκκλησίας, ὧν αἱ μὲν δύο τοῦ Προδρόμου καὶ τῶν Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἐπέχουσι τόπον παρεκκλησιῶν, ἡ δὲ τῆς Μεταμορφώσεως θεωρεῖται ἡ κυρίως τῆς Μονῆς ἐκκλησία, καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐξυπακούεται ἡ Μονή, μετὰ 50 κέλλας, καὶ τοὺς 4 ὁμορροδοτάς τῆς.

Τὸ ὅλον τῆς ἐπιπέδου ἐκτάσεως τοῦ βράχου, ἐφ' ᾧ ἴδρυται ἡ Μονή αὕτη, ἀνέρχεται εἰς 50 στρεμμάτια.

Ἡ ἀνάβασις καὶ ἡ κατάβασις ἐκτελεῖται δι' ἀνασυρτικῆς μηχανῆς, ἀφ' ἧς ἐξαρτᾶται κλίως φέρον εἰς τὸ ἄκρον αὐτοῦ ἀρπάγγη σιδηρῶν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐπικρέμαται δικτυωτὸν κανθόνιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐπιβαίνοντες οἱ ἐπισκέπται ἀνακλινόνται πρὸς τὰ ἄνω ἢ ἀφίενται πρὸς τὰ κάτω, ὡς καὶ διὰ στενοτάτης κρεμαστῆς ζυλίνης κλίμακας, ἐκώστης 100 βαθμίδας.

Τὸ ὕψος τοῦ βράχου τούτου εἶναι 250 περίπου μέτρον κατὰ τὸ μέρος τῆς ἀναβάσεως, διπλάσιον δὲ περίπου εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος. *Χ. Χριστοβαλίδης.*

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΧΑΡΤΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ μᾶλλον εὐχάριστον μαρτύριον;
- Ἀπ. Τὸ μαρτύριον ἑλλερῶν φθονούτων τὴν εὐτοχίαν μας. *Ρήγας*
- Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ μᾶλλον εὐχάριστον μαρτύριον;
- Ἀπ. Τὸ παραταίνειν τὴν προσδοκίαν βεβαίας ἀπολαύσεως. *Ἐξιδαν*
- Ἐρ. Ἀπὸ τί γνωρίζεται ὁ ἐξυπνος ἄνθρωπος;
- Ἀπ. Ἀπὸ ὅσα λέγει — καὶ ἀπὸ ὅσα δὲν λέγει.
- Ἐρ. Ἡ φιλαρέσκεια εἶνε ἐλάττωμα ἢ προτέρημα;
- Ἀπ. Ἐλάττωμα διὰ τὴν γυναικᾶ μου καὶ προτέρημα διὰ τὴν γυναικᾶ τοῦ γείτονός μου. *Λήμιος*

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(1 — 7 Μαΐου)

Μετεωρολογικὰ Στοιχεῖα	Ἡ μέρα							Ἐξηγήσεις
	1	2	3	4	5	6	7	
Βαρομετρικὴ πίεσις	747,8	750,4	750,9	751,7	749,9	750,9	756,1	Ἡ βαρομετρικὴ πίεσις ἐκτιμᾶται εἰς χιλίστα τοῦ μέτρον.
Μέση θερμοκρασία	15,1	18,0	18,9	20,0	19,2	20,8	22,3	Ἡ μέση θερμοκρασία κατὰ τὴν ἑκατοντάδαμον κλίμακα ἐκτιμωμένη, παριστᾶ τὸν μέσον ὅρον τῶν διαφορῶν θερμοκρασιῶν τῆς ἡμέρας.
Ἐλαχίστη θερμοκρασία	14,2	14,5	12,4	13,7	15,6	15,0	15,0	Ἡ σχετικὴ ὑγρασία ἐκτιμᾶται ἀπὸ τοῦ 0 μέχρι τοῦ 100· τὸ 0 παριστᾶ τὴν τελείαν ξηρασίαν, τὸ δὲ 100 τὴν μεγίστην ὑγρασίαν τῆς ἀτμοσφαιράς.
Μεγίστη θερμοκρασία	17,0	23,0	23,7	24,5	22,0	25,5	25,6	Ἡ ὑγρασία καὶ ἡ χιτῶν ἐκτιμῶνται εἰς χιλίστα τοῦ μέτρον, καθ' ὅσον ἄνω τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς.
Σχετικὴ ὑγρασία	57	35	56	58	63	70	57	Τὰ νέφη ἐκτιμῶνται ἀπὸ 0 ἕως 10· τὸ 0 παριστᾶ τὸν ἐντελῶς ἀνεφελὸν οὐρανόν, τὸ δὲ 10 τὸν τελείως νεκαλωμένον ὑπὸ νεφῶν.
Βροχὴ	0,2	—	—	—	—	—	—	Ἡ ἔντασις τῶν ἀνέμων ἐκτιμᾶται ἀπὸ 0 ἕως 9· τὸ 0 παριστᾶ τὴν σιγήν, τὸ δὲ 9 τὴν ἰστέλλαν.
Χιτῶν	—	—	—	—	—	—	—	
Χάλαξα	—	—	—	—	—	—	—	
Νιφθ	0	—	—	3	7	6	1	
Ἄνεμος καὶ ἔντασις αὐτοῦ	BBA.7	BBA.3	NNΔ.2	N. 3	N. 4	N. 5	NΔ. 3	
Θάλασσα	τριου- μυῖδος	τριου- μυῖδος	γαλι- ναία	γαλι- ναία	λ. κυ- ματώ- δης	λ. κυ- ματώ- δης	γαλι- ναία	

Παρατηρήσεις.—Κατὰ τὴν 1 Μαΐου ἡ πρῶσις τῆς βαρομετρικῆς στήλης, κατὰ 3 περίπου χιλίστα τοῦ μέτρον κατὰ τὸν συνήθους ὄρους αὐτῆς, ἐπέφερε τοὺς σφοδροὺς ΒΑ ἀνέμους καὶ τὴν κατάπτωσην τῆς θερμοκρασίας· ἡ θερμοκρασία κατέβη κατὰ 3 βαθμοὺς κάτω τῆς συνήθους μέσης θερμοκρασίας τοῦ μηνὸς Μαΐου. Ἀπὸ τῆς 2 Μαΐου ὅμως καὶ ἐντείνθη τὸ βαρομετρικὸν ἀνῆλθεν εἰς τὸ συνήθους ὄφος αὐτοῦ, συγγράμμις δὲ καὶ ὁ οὐρανὸς κατέστη διαυγῆς καὶ ὁ ἀνεμος ἠσπίνης, καὶ ἡ θερμοκρασία ἤβηθη, σχεδὸν μέχρι τῆς συνήθους μέσης θερμοκρασίας τοῦ Μαΐου, κατὰ δὲ τὴν 7 Μαΐου ὑπερέβη ταύτην κατὰ 2 περίπου βαθμοὺς.